

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja:
Kraków, Florjańska 8 I p.
Lwów, Mochnackiego 1. 48
Telefony: 53-79, 7-40, 92-46, 46-34

Nadesłanych rękopisów nie zwraca się

P.K.O. 503.750

P R E N U M E R A T A
z dostawą do domu (roznosićciem lub
pocztą) miesięcznie . . . . . — 4 zł.
bez dostawy tj. przy odbiorze w ka-
torach wydawn. miesięcznie . 350 zł.

Rok VII.

Kraków-Lwów, niedziela 18 lutego 1934 r.

Nr. 47 ABC

W rekordowym tempie Zakończenie obrad budżetowych w komisji senackiej

WARSZAWA 16. 2. (tel. wł. G.) Senacka Komisja Skarbowo-budżetowa zakończyła dziś swoje prace nad preliminarzem na rok 1934/35. Przed południem omawiano ostatnie działy preliminarza, a mianowicie dział funduszu Ministerstwa skarbu, długów państwowych i budżetu Ministerstwa skarbu.

ZAPOWIĘDŹ UPORZĄDKOWANIA DZIAŁU FUNDUSZÓW.

Przy działach funduszu, dyrektor departamentu **Baczyński** poinformował komisję, że w Ministerstwie skarbu już od pół roku trwają prace mające na celu rewizję zasad niektórych funduszy, celem ich

Opymistyczne

W dalszym ciągu sen. Szarski zreferował budżet Ministerstwa skarbu, łącząc to z referatem generalnym budżetu. Po nim przemawiał min. skarbu **Zawadzki**, zajmując się przede wszystkim zagadnieniem równowagi budżetowej. Twierdził, że

nieznaczny deficyt tegoroczny osiąga się tylko dzięki **zryczce wewnętrznej**.

Na powtórzenie tego rodzaju dochodów liczyć nie można, mogą więc istnieć uzasadnione obawy co do dalszej przyszłości, jednakowoż **Zawadzki** uważa, że nastąpiła pewna abilizacja w życiu gospodarczym, która wpłynie na ustalenie się dochodów państwowych i dalszej niżki obawiać się nie trzeba, przeciwnie, można liczyć na pewny **zwyżkę**.

Twierdził także, że powoli rosną wpływy monopolów i chodzi do przekonania, iż można rachować na zmniejszenie się deficytu w drodze naturalnej oraz że budżet na rok przyszły będzie zawierał mniejszą rozpiętość między normalnymi wydatkami, a dochodami.

NIEZACZNE ZMIANY W RELIMINARZU

O godz. 5 popołudniu zebrała się poraz drugi i przeprowadziła głosowanie nad budżetem. Głosowanie to wprowadziło drobne zmiany w preliminarzu uchwalonym przez Sejm. Obalona cyfra budżetu nie zmieniła się więc wcale.

Tegoroczna dyskusja w komisji senackiej toczyła się bardzo szybko i była po-

kompensacji. W wyniku tych prac niektóre z istniejących dziś funduszy zostaną **zniesione**.

MILJON ZŁ. NA BUDOWĘ BIBLIOTEKI JAGIELLOŃSKIEJ

Budżet długów państwowych zreferował sen. **Szarski** z BB., który wniósł o zmniejszenie o 1,400,000 zł. wydatków na obsługę długów zagranicznych, motywując to dalszym spadkiem dolara. Kwotę tę przeznaczyła Komisja na pokrycie podwyższonych 6 pozycji w dziale Ministerstwa oświaty; m. in 1 milij zł. przeznaczyła na budowę Biblioteki Jagiellońskiej.

przewidywania

zbawiona momentów bardziej interesujących. Wynikło to stąd, że

referenci z BB. powtarzali naogół **wy-**swoich kolegów sejmowych, zaś senatorowie z opozycji tylko w wyjątkowych sprawach zabierali głos, doszli bowiem do przekonania, że w dzisiejszej sytuacji **wypowiadanie jakichkolwiek rzeczowych uwag na temat gospodarki państwowej jest bezcelowe**.

Określenie swego stanowiska i krytykę całości polityki rządowej pozostawia sobie opozycja na **dyskusję budżetową w pełnym Senacie**, która rozpocznie się 26 lutego i trwać będzie do 3 marca.

Dziś marsz. **Raczkiewicz** przeprowadził konferencję z przedstawicielami poszczególnych klubów w sprawie skontyngentowania debaty budżetowej na plenum.

—:0:—

Charakterystyczny rozdział stypendjów akademickich

WARSZAWA, 16. 2. (Tel. wł. G.) Rektoraty wyższych uczelni w Warszawie otrzymały zawiadomienie z Ministerstwa oświaty o przyznaniu stypendjów na rok bieżący.

W Szkole Głównej Handlowej na 6 stypendystów, którzy otrzymają po 120 zł., 5 jest członkami „Legionu Młodych“.

Jak Ministerstwo oświaty przyznało stypendja może oświetlić fakt, że jeden z nich **Artemski** ma dwie płatne posady w instytucjach państwowych,

a mianowicie w Ministerstwie spraw zagranicznych i L. O. P. P., oraz korzysta, jako prezes Bratniej Pomocy Głównej Szkoły Handlowej, z funduszu dyspozycyjnego w kwocie 120 zł. miesięcznie, z których się nie wylicza. Drugi student, **Sobański**,

nie jest już studentem i ma posadę w P. K. O.

Przyznano również w tej szkole 23 stypendja po 60 zł. miesięcznie, z czego 11 otrzymali członkowie „Legionu Młodych“, 10 zaś sympatycy „Legionu“.

Na 92 kandydatów przedstawionych przez radę Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu warszawskiego do stypendjów państwowych, Ministerstwo skreśliło pierwszych 12, umieszczając na ich miejscu innych, nieznanych radzie wydziału. Jeden z nich od 6 lat jest absolwentem uniwersytetu. Ponieważ właśnie tym, którzy mają wszystkie dane ku temu, by stypendja otrzymać, stypendjów nie przyznano,

rada Wydziału Humanistycznego zwróciła się do Ministerstwa oświaty z prośbą o wyjaśnienie, jakie kryteria ma stosować w przyszłości przy kwalifikowaniu kandydatów na stypendystów.

Plenum Sejmu

WARSZAWA, 16. 2. (Tel. wł. G.) Dziś wyznaczono najbliższe posiedzenie plenarne Sejmu, które odbędzie się we wtorek, 20 bm. o godz. 4 popoł. Na porządku dziennym jest szereg ustaw ratyfikacyjnych, oraz ustawy o poborze rekruta w roku 1934.

Kontrola przedsiębiorstw

WARSZAWA, 16. 2. (Tel. wł. G.) Władze skarbowe rozpoczęły intensywny przegląd przedsiębiorstw, prowadzących przywóz towarów z zagranicy. W ostatnich dniach zlustrowane zostały wszystkie większe sklepy futer, przy czym w wielu wypadkach zakwestjonowano wiarygodność zapisów w księgach handlowych.

O wybite szyby

WARSZAWA, 16. 2. (Tel. wł. G.) Wczoraj wieczorem w śródmieściu wybito szyby w szeregu sklepów żydowskich. Władze policyjne wszczęły dochodzenia i dziś w południe aresztowano studentkę **Zofię Plucińską**, studentów **Lukaszewicza** i **Jamonta**.

Aresztowanej stanąć mają w dniu jutrzejszym przed sądem starościańskim w Warszawie.

Strajk w fabryce „Parowóz“

WARSZAWA, 16. 2. (Tel. wł. G.) Wczoraj w fabryce „Parowóz“ wybuchł strajk. Robotnicy domagają się od fabryki wstrzymania redukcji, gdyż delegaci robotników w kołach rządowych otrzymali obietnicę nowych zamówień dla fabryki.

Dyrekcja odpowiedziała, że o tych zamówieniach nic nie wie, ale chcąc iść na

rekę robotnikom, cofnęła wypowiedzenia 30 robotnikom i 16 pracownikom biurowym dając im urlopy.

Ostateczna decyzja w sprawie udzielenia zamówień fabryce ma być powzięta przez rząd w najbliższym czasie. Robotnicy wobec takiej sytuacji przystąpił do pracy, czekając na spełnienie obietnic.

Pracownicy miejscy stolicy

przeciw ustawie scaleniowej

WARSZAWA, 16. 2. (Tel. wł. G.) Wprowadzenie ustawy scaleniowej na terenie przedsiębiorstw miejskich wywołuje silny opór ze strony pracowników.

W Warszawie odbyły się liczne zebrania pracowników miejskich, zorganizowane przez Związek „Praca Pol-

ska“. Na zebraniach tych uchwalono rezolucję stwierdzającą, że rozszerzenie ustawy o ubezpieczeniach społecznych na pracowników miejskich pogarsza wybitnie dotychczasowe świadczenia socjalne, i zapowiadającą walkę z tym zamachem na prawa robotnicze.

Jo-jo przedmiotem rozprawy sądowej

Kraków, 17 lutego.

Przed krakowskim sądem cywilnym toczyła się onegdaj rozprawa przeciwko 13-tu fabrykom i firmom krakowskim o odszkodowanie w kwocie 130 zł. dla wynalazcy znanej powszechnie zabawki „Jo-jo“ **Jana Mikołajewskiego** ze Swarzędza w Wielkopolsce.

Mikołajewski wynalazek swój zarejestrował w urzędzie patent. w Warszawie. Zastępcy oskarżonych firm za-

rzucili jednak właścicielowi patentu, że wynalazek jego był znany jeszcze w XVIII. w. i opublikowany w 1720 r. w Osaka (w Japonii), a 1791 r. w jednym z czasopism angielskich.

Na skutek wywodów zastępców oskarżonych firm sąd rozprawę odroczył aż do rozstrzygnięcia przez urząd patentowy w Warszawie, czy ów wynalazek jest rzeczywiście nowym, czy też nie.

Kto wgrał?

WARSZAWA, 16. 2. (Tel. wł. G.) W pierwszym dniu ciągnięcia Państwowej Loterii Klasowej pad wygrane na następujące numery:

- 20.000 zł. na nr. 1256.
- 5.000 zł. na nr. 1235.
- 2.000 zł. na nr. 1080, 153490.
- 10.000 zł. na nr. 1763.
- 5.000 zł. na nr. 1618.
- 2.000 zł. na nr. 66,9, 67928, 143684.
- 1.000 zł. na nr. 126 149324.
- 500 zł. na nr. 47112928 77014 102449 109022 121818 128474.
- 400 zł. na nr. 9268166 52716 63697 64663 71398 82460 83 99261 144834 153868 160794.
- 1.000 zł. na nr. 709241929.
- 500 zł. na nr. 937763775.
- 400 zł. na nr. 93776 1775.
- 400 zł. na nr. 5540 08 25380 20013 48965 56694 61808 821756550.

MECHANICZNE ROZWIĄZANIE

Austria w stosunku do Rzeszy niemieckiej miała dwa główne warunki niezależności: historię i katolicyzm.

Rządzący dziś w Niemczech narodo-wo socjalizm, jako ruch narodowy, wyrosły na gruncie narodu w większości protestanckiego, ma wiele cech, nie dających się łatwo pogodzić z chrześcijaństwem. Rzecz to zrozumiała, jeśli się zważy, że protestantyzm niemiecki od dawna przeżywał kryzys, że podległ zbyt materializmowi, że oparcie jego zasad religijnych i etycznych o swobodną interpretację biblii (starego testamentu) doprowadziło do zbyt upodobnienia psychiki protestanckiej z psychiką żydowską. W rezultacie ruch narodowo socjalistyczny powstawał, rozwijał się i potęgował poza sferą oddziaływania religijnego, a doszedłszy do władzy i znaczenia pragnie sobie religię podporządkować.

Może jest to tylko pierwsza faza narodowego socjalizmu, może w przyszłości zrozumie on doniosłość chrześcijaństwa, zwłaszcza w jego czystej postaci katolicyzmu, ale jak się rzeczy przedstawia dziś, nie bez podstawy niemiecki świat katolicki odnosi się doń z pewną nieufnością. Tu właśnie wytworzyły się korzystne warunki dla Austrii, której rząd z Dollfuszem na czele, wysunął zasadę zbudowania państwa w duchu ideału chrześcijańskiego. Manifestacją tego kierunku w życiu państwem Austrii były uroczystości z okazji 250-lecia obrony Wiednia, poczem nastąpiła deklaracja biskupów austriackich, formułująca zasady państwa opartego i rządzonego na fundamencie chrześcijańskim.

Przechodźmy do wypadków rozgrywających się w Austrii w tej chwili, do wypadków niezwykle krwawych, tak krwawych, jakich Europa nie notowała przy żadnym przewrocie wewnętrznym, z wyjątkiem Rosji, od czasu wojny światowej. Zachodzi pytanie, czy Austria ułatwiła sobie, czy utrudniła realizację ideału, który miał stanowić jej duszę i rację istnienia.

Nie ulega wątpliwości, że nauka Marksa, nauka nienawiści klasowej, nie da się pogodzić w żadnym wypadku z nauką i zasadami religii Chrystusowej. Ale czy robotników austriackich nie można było inaczej pozyskać? Czy nie należało wziąć w rachubę, że czysty marksizm już dawno, pomijając komunistów, przestał panować nad umysłami socjalistycznymi, że socjaliści austriaccy wykazali dużo realizmu w stosunku do rzeczywistości i spraw państwowych?

Ala rzecz najważniejsza, to kwestia pozytywnego oddziaływania twórczej idei. Zrezygnowanie z pozyskania dla niej umysłów, to albo zbytnia wygoda i niedołęstwo wyobraźni tej idei, albo nieszczerze jej wyznawanie, nad którym góruje żądza władzy, zdobywanej za wszelką cenę bez ideału i bez skrupułów.

Faktem jest, że w Niemczech triumf narodowego socjalizmu poprzedziła kilkunastoletnia praca nad rozszerzeniem ideologii i zdobyciem oddanych jej zwolenników. W rezultacie ilość ofiar, które spowodował przewrót niemiecki, jest istotnie niezwykle mała, w porównaniu z tem, co wziął na swe barki rząd Dollfussa i Fey'a.

Również przewrót włoski nie pociągnął za sobą tak krwawych ofiar. I rzecz znamienita, że właśnie krwawe przewroty, jakie zachodziły w Europie powojennej, nie miały cech trwałości i nie pozyskały sobie serc i nastrojów narodu.

Bo istotnie, jeśli wrócimy do Austrii, czy robotnicy austriaccy i wogóle zwolennicy tamtejszej socjalnej demokracji przywiążą się od dziś do idei niezależnej Austrii po wtłoczeniu im zasad tej niezależności przez Stahremberga, Dollfussa i Fey'a. Rzecz więcej niż wątpliwa.

Co będzie z Austrią? Czy teraz łat-

wiej oprze się ona fali narodowego socjalizmu, niosącej ją do Anschlussu z Rzeszą, czy też będzie wprost przeciwnie. Odpowiedź nie łatwa, gdyż wchodzi w grę zbyt wiele czynników. Przewidywaliśmy czynniki zagraniczne. Są podstawy do sądzenia, że za zdarzeniami zachodzącymi w Austrii stoją Wło-

chy, które miały wywierać wpływ na rządzące koła wiedeńskie w kierunku najszybszego zorganizowania Austrii na wzór faszystowski, a to celem zabezpieczenia jej przed organizacją w formach narodo-wo - socjalistycznych. Faktem jednak pozostaje, że zrobione to zostało w sposób, który autorytetu rządowi dzisiejszej Austrii nie doda.

S.

Hitler a wojna domowa w Austrii

Prasa niemiecka atakuje Dollfussa. — Dalsza walka narodowych socjalistów z rządem austriackim.

(Korespondencja własna „Kurjera“)

Berlin, w lutym

Krwawy wir walki rewolucyjnej w Austrii wykazał ponad wszelką wątpliwość fakt, z którym nikt nie chciał się ilczyć. Kiedy mówiło się o prawdopodobieństwie wojny domowej w Austrii, nikt nie spodziewał się jej w takich rozmiarach, w jakich jesteśmy jej świadkami, przy pełnej bierności austriackich hitlerowców. Walka rządu austriackiego z robotnikami socjaldemokratycznymi, która rozrosła się do niespodziewanych rozmiarów w całym państwie, dowodzi istnienia dwóch głównych sił w dzisiejszym napięciu politycznym w Austrii, chociaż z drugiej strony obecny ostry kryzys heimwehrowski nie jest wyrazem woli większości a tylko znikomej mniejszości ludu austriackiego. Dopiero obecnie okazuje się, jak mylnem było porównywanie wypadków austriackich z wypadkami

w Rzeszy niemieckiej. Austriacki problem wewnętrzny ma inne oblicze, aniżeli w Niemczech przedhitlerowskich.

Uderzająca w oczy a zagranicą żywo komentowana bierność austriackich narodowych socjalistów wobec zaciętych walk pomiędzy socjalistami a Heimwehrą może być rozumiana jako wyczekiwanie na najodpowiedniejszy moment, aby zaatakować potem osłabione walczące z sobą obozy.

Pod tym względem uwagi prasy niemieckiej są nadwyraz ciekawe.

W artykule wstępnym „Völkische Beobachter“ i w innych pismach niemieckich dowodzi się, że katastrofa w Austrii wywołana została tem, że reżim Dollfussa zabronił, aby do głosu doszła narodo-wo-socjalistyczna opinia austriacka. Prasa niemiecka nadzwyczaj agresywnie odnosi się do osoby Dollfussa i nie szczędzi najostrzejszych epitetów

pod jego adresem. Dziś nawet „Völkischer Beobachter“ nie wahał się wyrazić następująco: „Z zalem i wstydem skłaniają Niemcy swe sztandary przed ofiarami manji wielkości austriackiego systemu rządowego“.

Zbytecznym może byłoby przytaczać konkluzje, do jakich dochodzi prasa niemiecka w swych uwagach o wypadkach austriackich. Najciekawsze są wiadomości, jakie rozszerzone zostały przez Habichta, krajowego szefa NSDAP (Nacjonalistyczne Deutsche Arbeiter-Partei) dla Austrii, któremu powierzono kierownictwo antyaustriackiej propagandy w Niemczech. Zaprzecza on pogłoskom o jakichkolwiek rokowaniach pomiędzy narodowymi socjalistami a Heimwehrą i oświadcza, że walka narodowych socjalistów z Dollfuszem prowadzona będzie nadal do ostępczości.

Z. R.

Przemysł sowiecki gorączkowo pracuje dla armji

Co powiedział komisarz sowiecki Woroszyłow o nowem technicznym wyposażeniu armji czerwonej?

Centropress donosi z Moskwy:

Z przemówienia komisarza wojny Woroszyłowa, wygłoszonego na zjeździe komunistycznej partji ZSSR wywnioskować było można, że referat tego dostojnika sowieckiego był ściśle opracowany w porozumieniu z komisarzem ciężkiego przemysłu Ordżonikidzem. Woroszyłow w czasie wygłaszania swego przemówienia stale zwracał się do towarzysza Sergo — jak nazywa Ordżonikidze — i podkreślał, co ciężki przemysł wykonał w ostatnim okresie międzykongresowym dla armji czerwonej i co armja jeszcze od ciężkiego przemysłu wymaga. Dowodzi to, jak ściśle związek istnieje pomiędzy przemysłem sowieckim a armją czerwoną i jaką uwagę zwraca się w ZSSR na tę współpracę.

Referat Woroszyłowa jest nadzwyczaj wymowny i ważny, bowiem na tym dygnitarzu sowieckim ciąży cała odpowiedzialność za losy sowieckiej obrony. Woroszyłow jest przekonany, że zasadnicze zadania technicznej rekonstrukcji armji sowieckiej zostały obecnie rozwiązane. Tak n. p. w roku 1930 — powiada Woroszyłow — armja czerwona miała tylko kilka tanków, dziś posiada ich dostateczną ilość.

W roku 1930 — ciągnął dalej komi-

sarz wojny — mieliśmy artylerię pozostającą z wojny imperjalistycznej za caratu i częściowo przez nas wybudowaną w ubiegłych latach. Nie była to artylerja zła, ale nie mogła dorównać artylerji współczesnej państw obcych. Mieliśmy bardzo mało ciężkiej oraz tankowej i przeciwtankowej artylerji. W ostatnim czasie poczęliśmy wyrabiać cały szereg nowych broni według najnowszych wzorów i zrobiono dużo w kierunku modernizacji dotychczasowych systemów. W roku 1930 armja czerwona wyposażona została już w kulomioty i szybkostrzelne karabiny. Ale nie mieliśmy rozwiniętej produkcji nowych systemów broni, nie było wcale kulomiotów tankowych i lotniczych, nie mieliśmy własnych kulomiotów przeciwlotniczych. Obecnie posiadamy już wystarczającą ilość karabinów ręcznych i maszynowych, tankowych i przeciwtankowych, lotniczych i przeciwlotniczych.

W roku 1930 nie mieliśmy też dostatecznej ilości środków chemicznej obrony. Nasz przemysł chemiczny kulał na cztery nogi. Obecnie posiadamy silny przemysł chemiczny, ale wymagamy od komisarjatu przemysłu, aby przemysł ten jeszcze bardziej się rozwijał.

O siłach powietrznych Woroszyłow

powiedział następująco: „Dostyć dobre lotnictwo mieliśmy już w roku 1930. Ale to co mieliśmy przed trzema laty nie mogło nas zadowolnić obnie. Mieliśmy zbyt dużo samolotów wyładowczych, nie dlatego, żebyśmy ich tyle potrzebowali, ale innych rodzajów samolotów wówczas nie potrafiliśmy wyrabiać. Samolotów bombardujących wcale nie posiadaliśmy, a tylko uporządkaliśmy kilku samolotami pocgowemi. Trzeba było przeto wytworzyć inny stosunek między temi rodzajami samolotów. Musieliśmy starać się o to, aby przemysł dawał nam nie to co pże, ale to czego my potrzebujemy, zedwyszkiem samoloty bombardujące, pościgowe i atakujące.“

Woroszyłow stwierdza, że wielkie zasługi około rozwoju lotnictwa ponosi Stalin, który tym gatkiem broni żywo się interesował i naleg usilnie na swych współpracowników, by przyspieszyli tempo rozbudowy lotnictwa sowieckiego. „I tak w ciągu ostatnich lat czterech lotnictwo nasze zmieło się nie do poznania. Obecnie gównem przedtem przemysłu jest — przedział Woroszyłow — udoskonalić robó silników.“

Pod koniec swo przemówienia, Woroszyłow, który ówocześnie jest komisarzem marynki i zaznaczył, że rząd sowiecki starał się również o powiększenie sił morich. Bezpośrednie niebezpieczeństwo iku w Przymorzu skłoniło zarząd sowieckiej floty morskiej do wytworzenia wennej sily morskiej na Dalekim Wschodzie. Narazie buduje się tam lekka flotę składającą się z łodzi podwodnych morskiego lotnictwa wojennego.

Dawne germanki nosiły krótko strzyżone włosy

W Berlinie wśród socjalistów narodowych przejawia się ostatnio tendencja przeciwko śmieszemu purytanizmowi, przeciwko zakazowi noszenia krótko strzyżonych włosów niewiast niemieckich, przeciwko zakazowi używania kolorowych ołówków na wargi i t. p. Minister propagandy Dr. Goebbels ośmieszył niedawno purytanów artykułem, jaki zamieszczony został we wszystkich pismach niemieckich. W związku z tem pojawiają się w berlińskim „Angriffie“ ciekawa notatka, w której czytamy:

„W spróchniałym piniu dębowym w

Danji znaleziono zwłoki młodej, około 22 lat liczącej Germanki, która w ten sposób pogrzebana została przed 3000 lat. Młoda Germanka ubrana była w krótką wełnianą kurtkę przepasaną paskiem. Cera, paznokcie i włosy znaleziono tak zachowane, że widoczne było, iż Germanka ta pielęgnowała swe wdzięki, paznokcie były doskonale wypielęgnowane. Włosy nosiła krótko strzyżone na wzór mikada. W dziuple znaleziono również przybory do manikury“. A więc już przed trzema tysiącami lat Germanki używały szminki i nosiły mikado..

OKAZYJNI sprzedam Jedynie wiedeńską, Gabiuet męski, Klub skóra Sypielnie cytrynowa, Witrynę stylową, ble antyczne, Fotele, Tapczany, Biurka, zistraturki, Kasę pancerną, Dywany pers, Kilimy, Zegar antyczny, Obrazy i rzów polskich 2584 „DOM SZTUKI“ów, Fredry 1 tel. 84-78

Pierwszy sukces Doumergue'a Votum zaufania dla rządu

PARYŻ. 15. 2. (PAT) Wrażenie odpreżnienia politycznego, jakie można było wyczuć we wczorajszych rozmowach w kularach, potwierdziło dzisiejsze posiedzenie Izby Dep. jak i Senatu. Posiedzenie Izby rozpoczęło się od odczytania deklaracji przez prem. Doumergue'a, który powitany został oklaskami całej Izby.

Premier oświadczył, że jego rząd ma za cel przede wszystkim doprowadzić do porozumienia między stronnictwami, co odpowiada życzeniom całego kraju. Również niecierpiącą zwłoki jest sanacja moralna, która wymaga kompetencji i poczucia autorytetu tych, którzy rządzą. Poszanowania władzy między partiami. Rozejm jest też konieczny dla ułatwienia stabilizacji monety i uchwalenia budżetu. Również zagadnienia polityki zewnętrznej wymagają uspokojenia umysłów i rozejmu stronnictw, gdyż pokój wewnętrzny Francji gwarantuje pokój międzynarodowy. Kończąc Doumergue zażądał od Izby poparcia.

Prawie każde zdanie premiera było oklaskiwane przez wszystkich, oprócz skrajnej lewicy. Izba zgłosiła premierowi oświadczenie. Podobny przebieg miało posiedzenie Senatu, gdzie deklarację rządową odczytał min. sprawiedliwości Cheron.

W Izbie Dep. prem. Doumergue zażądał odroczenia interpelacji aż do uchwalenia budżetu.

PARYŻ, 15. 2. (PAT) Po przemówieniu premiera poszczególne stronnictwa Izby Dep. składały deklaracje. Prawica, socjaliści SFIO wystąpili przeciw rządowi. Neosocjaliści domagali się od rządu programu ekonomicznego a socjaliści ustalenia odpowiedzialności za wydarzenia ostatnich dni. Radycyści oświadczyli się za rządem, zaś radykałi społeczni przeciwko odroczeniu dyskusji nad interpelacjami, które jednak zostało uchwa-

lone 402 głosami przeciw 125 przy 68 wstrzymujących się od głosowania.

Le Jour donosi że dep. Henriot postanowił wycofać swe żądanie postawienia Daladiera i Frota w stan oskarżenia z powodu użycia siły zbrojnej na ulicach Paryża.

W szpitalu paryskim zmarło z ran

dwie osoby ranione w czasie zajść ulicznych. Liczba ofiar wynosi zatem obecnie 27 zabitych.

Rozpoczęty 15 dni temu strajk szoferów taksówek trwa w dalszym ciągu.

Lewicowy filogermanski dziennik „La Volonté”, który pozostawał pod naczelniestwem redakcją w mieszanej w aferę Stra-

wiskiego red. Dubarryego, przestał wychodzić.

REZOLUCJA SOCIALISTÓW

PARYŻ 15. 2. (PAT) Dep. Aurioi, Blum i kilku innych socjalistów wnieśli w Izbie następujący projekt rezolucji: Izba Dep. postanawia mianować według reprezentacji proporcjonalnej poszczególne grupy komisję śledczą złożoną z 32 osób w celu wykrycia powodów wypadków z 6 lutego jak również odpowiedzialności za te wypadki. Komisja ta będzie wyznaczona w pełnomocnictwa sądowo-śledcza i będzie urzędowała w ministerstwie sprawiedliwości.

Znaczenie zbliżenia polsko-sowieckiego

MOSKWA, 15. 2. (PAT) Dziś wieczorem w posiadłości polskim odbyła się konferencja prasowa z udziałem przedstawicieli wszystkich pism sowieckich oraz akredytowanych w Moskwie korespondentów zagr.

Zagajając konferencję, min Beck oświadczył że stosunki polsko-sowieckie są w trakcie systematycznej i metodycznej poprawy. Etapy polepszenia wzajemnych stosunków są oznaczone przez dokumenty dyplomatyczne. Minister wyraził zadowolenie z nawiązania osobistego kontaktu z komisarzem lud Litwinowem oświadczając że kontakt ten przyczyni się do dalszego pogłębiania przyjaznych stosunków.

Jestem przekonany — oświadczył min. Beck — że opinia publiczna w Polsce ustosunkuje się tak najłagodniej do dzieła zbliżenia pomiędzy obu państwami. Zagadnienie stosunków polsko-sowieckich było zawsze przedmiotem głębokiej uwagi w Warszawie. Dokonałiśmy z kom. Litwinowem pracy osobistej która ma na celu stabilizację pokoju. Słowo pokój, oświadczył minister Beck w młocnych ustach jako kombatan-ta nie jest frazesem lecz realnym motywem. Normalizując stosunki między państwami nasładowaciami ze sobą, tem

samem dokonamy ważnego dzieła dla rekonstrukcji stosunków międzynarodowych. Generacja powojenna ulega często zwątpieniu pesymizmowi, to też każdy odpowiedzialny kierownik polityki zagranicznej powinien skorzystać z każdej okazji, by realizować dzieło zbliżenia międzynarodowego.

Min Beck podkreślił doniosłość normalizacji stosunków sąsiedzkich dla dzieła powszechnego pokoju i wyraził zadowolenie że połączy rząd polski z rządem sowieckim z rozumieniem kierowników sowieckiej polityki.

Ostatni dzień pobytu w Moskwie

MOSKWA 15. 2. (PAT) Ostatni dzień pobytu min. Becka w Moskwie rozpoczął się od zwiedzenia Kremlu, poczem min. udał się na prywatne śniadanie do kom. Litwinowa. Po południu min. Becka z małżonką podejmował moskiewski Sowiec miejski.

Po konferencji prasowej w posiadłości odbyło się przedstawienie galowe w Teatrze Wielkim. Przy najbliższym dyrektora stanał bawiały w Moskwie Grzegorz Fitelberg. Przy łóżku ministra pełniło wartę honorową dwóch

oficerów czerwonej armii. Z chwilą gdy min. Beck z małżonką w towarzystwie amb. Łukasiewicza i kom. Litwinowa z małżonką, wicekom. Krestiniskiego i członka kolegium Stomonikowa ukazał się w loż. orkiestra odegrała hymn polski i sowiecki, noczem publiczność urządziła gościom polskim owacje.

Następnie min. Beck udał się na dworzec i odjechał do Warszawy.

ZAPAS ZIOTA

W BANKU FRANCUSKIM

PARYŻ 15. 2. (PAT) Zapas złota Banku Francuskiego zmniejszył się ostatnio o 1 997 736 199 fr. i wynosi obecnie 74.882.707.163.

ZAMACH STANU W KLAJPEDZIE?

BERLIN 15. 2. (PAT) Niem. Biuro Inform. donosi z Klaipedy zastrzegając się narazie co do autentyczności informacji że jutro tj. 16 bm. planowane jest spotkanie dyrektorium okręgu kłajpedzkiego i ustanowienie tam komisarza rządowego.

ZAPATA CZERWONKA NA LODZIE

MOSKWA 15. 2. (PAT) Szef ekspedycji polskiej prof. Schmidt oznajmił, że zapata znajduje się po zatonięciu Czajkowska na lodzie i oznaczył przez radio położenie geograficzne ekspedycji.

OBYWATELSTWO SOWIECKIE DLA 3 BULGARÓW

MOSKWA, 15. 2. (PAT) TASS komunikuje: Wołec tego, że rząd bułgarski nie uważa Dymitrowa, Porowa i Tanswa za obywateli bułgarskich rodziny wymienionych za pośrednictwem ambasady sowieckiej w Berlinie zwrócić się do rządu sowieckiego z prośbą o przyznanie trzem bułgarom obywatelstwa sowieckiego. Rząd sowiecki zgodził się nadać im obywatelstwo sowieckie.

Antyaustriackie demonstracje

Kraków, 15 lutego.

Przeszła się tu fantastyczna wiadomość o rzekomych demonstracjach przed austriackim konsulem w Krakowie.

Jak się dowiadujemy, rzecz cała polega na tem, iż pełniący służbę w nocy z wtorku na środe na ul. Kopernika posterunkowy zauważył, że austriacki gość został zdzięte z konsulatu. Z tego powodu n. woj. Kwaśniewski wyraził swoje ubolewanie austriackiemu konsulowi honorowemu. Policja prowadzi w tej sprawie dochodzenie.

WARSZAWA, 15. 2. (Tel. wł. G) Wczoraj wieczorem przed konsulem austriackim w Warszawie zebrała się grupa socjalistów żydowskich i wznosiła okrzyki przeciwko faszystom austriackim. Aresztowano przewodników demonstracji należących do żydowskiego „Rundu”.

LWÓW, 15. 2. (PAT) Dziś o godzinie 21 10 około 20 komunistów usiłowało urządzać demonstrację pod konsulem austriackim w Lwowie przy ul. Ossolińskich. Demonstrantów rozpedzono, zaś jednego przytrzymano. Przytrzymanym okazał się 28 letni Abraham Schaffel bez zajęcia, zam. przy ul. Źródlanej 29. Osadzono go w aresztach policyjnych do dalszych dochodzeń.

DAJ GROSZ NA L. O. P. P.

Z OSTATNEJ CHWILI.

Opór socjalistów austriackich został złamany

Jak donosi urzędowa Agencja Telegraficzna, akcja oczyszczania przedmieść stolicy z rewelantów prowadzona przez rząd została zakończona. Opór socjal. demokratów został wszędzie całkowicie złamany. Policja i wojsko zajęte są poszukiwaniem broni we wszystkich lokalach partii socjal. demokr. Dotychczas znaleziono i skonfiskowano wielką ilość broni. W wielu budynkach państwowych znaleziono ukryte karabiny maszynowe. Członkowie Schutzbandu uciekają z Wiednia.

Ostatnie wiadomości sportowe

POZNAŃ PZB rozpatrzył wczoraj sprawę niedoszłego do skutku finału bokserskiego o drużynowe mistrzostwo Polski między poznańską Wartą a warszawską Skodę. Z powodu niestawiania się Skody na mecz w Poznaniu zarząd PZB, nałożył na klub warszawski 100 zł. kary a mecz zwerfifikował na 16:9 na korzyść Warty która w ten sposób ogłoszona została oficjalnie mistrzem Polski w bokse.

BUKARESZT Po zakończeniu wojskowych zawodów narciarskich Polski i Małej Ententy w Predaleu, ekipa polska polska przybyła na dwa dni do Bukaresztu, gdzie rozdane zostały nagrody. W biegu patrolowym ze strzelaniem Polska zdobyła drugie miejsce za Rumunią. Za sztafetę pierwszą nagrodę zdobyła Rumunia a drugą Jugosławia. Polacy złożyli wieńiec na grobie Nieznanego Żołnierza.

ŁÓDŹ Zarząd okręgu piłki nożnej polecił delegatom na walne zebranie PZPN głosować przeciwko wszelkim wnioskom, dotyczącym zniesienia Ligi. Zarząd wypowiedział się jednak za zniesieniem autonomii sędziów piłkarskich.

WARSZAWA. Jak wiadomo, na pingpongowych mistrzostwach świata w Paryżu wystąpiła samowolnie drużyna polska (?). Związek belgijski zwrócił się do tej drużyny z propozycją rozegrania meczu w Brukseli. Drużyna wskutek niedopełnienia pewnych formalności paszportowych nie została wpuszczona do Belgii. Belgijski związek pingpongowy zwrócił się do polskiego związku tenisa stołowego z zaproszeniem odszkodowania, które oczywiście nie będzie wypłacone gdyż polski związek niema z tą sprawą nic wspólnego.

Termin ultimatum rządowego upłynął dziś popołudniu. Spokój jaki panował od rana we Wiedniu, został zakłócony przez akcję wojsk rządowych, które otworzyły ogień na pozycje socjalistów, znajdujące się pomiędzy przedmieściami Kagram i Stadlam.

Apel kanc. Dollfussa spowodował liczne zgłaszanie się członków Schutzbandu w komisariatach policji oddano kilkadziesiąt karabinów maszynowych i ręcznych oraz wiele amunicji. O godzinie 12 zjawił się w ratuszu parlamentarzysta oddziału Schutzbandu z góry Laerberg i oświadczył, że formacje Schutzbandu podają się i opróżniają natychmiast rowy strzeleckie. Wyższy urzędnik policji udał się na Laerberg celem kontroli nad rozbrojeniem. Dzięki temu odpadła potrzeba operacji wojskowych w dzielnicy Simmering.

WIEDEN 15. 2. (PAT) I oraz pierwszy od wybuchu rewolty był dzień dzisiejszy w całej Austrii spokojny, nie było ani walk ani ofiar w ludziach. Tak samo w krytycznych okolicznościach jak Simmering i Florids orle panował spokój. W kołach rządowych twierdzą że w walkach brali ostatnio obok socjal. demokr. udział również miejscami partyzanci narodowo socjal.

WIEDEN, 15. 2. (PAT) Akcja Heilmehry w Steyr w Styrii została ukończona. Hr. Stahrenberg wrócił już do Wiednia. W Tyrolu panuje spokój. Aresztowano około 50 przywódców socjal. dem. Majątek związany przez władze robotniczych związków zawodowych ma być, jak donosi N. F. Pressa, skonfiskowany. Uregulowanie spraw majątkowych nastąpi w drodze osobnego rozporządzenia.

Uznanie dla Dollfussa

WIEDEN 15. 2. (PAT) Weltblatt donosi, że dziś w gmachu parlamentu odbyło się plenarne posiedzenie klubu posłów chrześcijańsko społecznych. Jednym z wyrażonych uznanie dla Dollfussa za jego energiczne wystąpienia i za rozwiązanie partii socjal. demokr.

Rozważono przytem plan zwłapania parlamentu, w którym rząd po zakazał straż

nictwa socjal-demokr. rozporządzać będzie absolutną większością. Prezydium klubu ma się w tej sprawie zkomunikować z kanc. Dollfusssem.

Wyrazy solidarności dla socjalistów

PRAGA, 15. 2. (PAT) Na znak sympatii dla socjal-demokr. austriackich, dziś o godzinie 11-ej przeprowadzony został w tutajszych fabrykach 5 min. strajk demonstracyjny który częściowo objął też komunikację.

PARYŻ 15. 2. (PAT) Prasa socjalistyczna donosi, że przewoźnicy niezynarodówki robotniczej Vanderweld wywiosowali do Ligi Nar. depesze domagając się natychmiastowej interwencji w zbrojnym konflikcie między austriackimi socjal. demokr. a rządem Dollfussa.

Międzynarodowa federacja syndykatów w Paryżu ogłosiła odezwę wyrażającą solidarność i po ziw dla proletariatu austriackiego. Ode wa piętnują sposoby walki rządu austriackiego i wywa proletariatu wszystkich krajów do zaznaczenia swej solidarności z austriacką klasą robotniczą i do zaprotestowania przeciwko rządowi Dollfussa.

BENESZ W PARYŻU

PARYŻ, 15. 2. (PAT) W powrotnej drodze przybył tu na 48 godzin minister Benesz celem odbycia szeregu konferencji. Według dzienników głównym powodem przybycia Benesza jest sprawa austriacka. Min. Benesz przyjęty był przez min. Barhou i przez prem. Doumerguea.

Po odbyciu przeszło dwugodzinnej rozmowy z Barthou min. Benesz oświadczył dziennikarzom: Omawialiśmy szereg bieżących zagadnień międzynarodowych. Były one liczne i bardzo drażliwe. Zbytecznym byłoby zaznaczać, że z min. Barthou doszliśmy do porozumienia, tem łatwiej, że łączą nas osobiste dawne węzły przyjaźni.

CZTERODNIOWA WYCIECZKA WIELKANOCNA do DANII

od 31 marca do 4 kwietnia b. r. — okrętem „Pułaski“.

Sprzedż biletów w Linji Gdynia-Ameryka we Lwowie,
ul. Na Błonie Nr. 2.

Ceny od 100 złotych.

Bez paszportów zagranicznych i wiz.

Urywki z dnia

Bez dogmatu

Oficjalne komunikaty rządu Dollfussa głoszą, że udało już się zgnieść rewoltę austriackich socjalistów, ale sam Dollfuss nie uważa się za zwycięzcę. Krają nawet pogłoski o możliwości ustąpienia „małego kanclerza“ i to już w czasie najbliższym.

Warszawskie „ABC“ uważa te pogłoski za bardzo prawdopodobne i twierdzi, że

„Wbrew pozorom zwycięstwo nad socjalizmem w sprowokowanej przez Heimwehr wojnie domowej nie wzmocniła stanowiska obecnego dyktatora Austrii.

Jakkolwiek brzmi to paradoksalnie to jednak stwierdzić należy, że siła Dollfussa polegała przedewszystkiem na tem, iż prowadził on walkę na dwa fronty: przeciw hitleryzmowi i przeciw socjalizmowi. Był dyktatorskim językiem u wagi. Wygrywając obóz demokratyczno-socjalistyczny przeciw nacjonalistom, powstrzymywał rozwój hitleryzmu i na odwrót, socjalistów trzymał w szachu za pomocą kociatowania Heimwehry.

„Dziś, emocjonująca rozgrywka w trójkę skończyła się ostatecznie. Przy wiedeńskim stole gry pozostało tylko dwu partnerów: triumfujący obóz nacjonalistyczny i Dollfuss, opierający się o słabą chrześcijańską demokrację“.

Jakże będzie dalszy rozwój wypadków? Autor artykułu prof. St. Stroński przewiduje dwie możliwości: „Albo Dollfuss doprowadzi do po-

W konsekwencji więc „śmiejącym się trzecim“ będzie hitleryzm. „Kurier Warszawski“ pyta:

„Psto więc padły teraz hekatombi ofiar po stronie robotników, walczących już tylko o honor. I po stronie egzekutywy, spełniającej straszny swój obowiązek, by zatrzymał wróg niezawisłość austriackiej? W kołach rządowych słyszy się zdanie, że teraz po krwawej lekcji udzielonej socjalistom,

hitlerowcy spokornieją i zaprzestaną roboty wywrzowej. Jest to również tragiczna pomyłka w ocenie przyszłego rozwoju wewnętrzno-politycznego. Oby hitlerowcy austriacy nie spokornieeli starad się będą w większym jeszcze niż dotychczas stopniu Berlin i Monachjum. Komentarze prasy niemieckiej idą też w tym kierunku, że w Austrii pracuje się obecnie krwawo „pour le roi de Prusse“.

a masa wyborców Polaków z list wyborczych, prawdą natomiast jest, że listy wyborcze sporządzone zostały na podstawie materiału statystycznego urzędowo stwierdzonego i że wnioski przeciw listom wyborczym zarzuty zostały przez Urząd Wojewódzki w Tarnopolu odrzucone jako nieuzasadnione.

Nieprawdą jest, że p. Tartykower zabrał niemal wszystko z funduszy przeznaczonych na pomoc koleżeńską urzędnikom Magistratu a natomiast prawdą jest, że p. Tartykower nie ma nic wspólnego z funduszami Pomocy Koleżeńkiej, gdyż tzw. Kasę Koleżeńską prowadzą urzędnicy Magistratu Władysław Cichoń i Henryk Lehman.

Nieprawdą wreszcie jest, że p. Tartykower oszukał Magistrat wraz z dostawcą kamienia Bazarem na kwotę ponad 5.000 zł., natomiast prawdą jest, że Chune Bazar, jako przedsiębiorca zawarł z wydziałem technicznym Magistratu, pozostającym pod kierownictwem inż. Artura Lachowskiego umowę o dostawę kamienia a p. Tartykower nie pozostawał w żadnym związku z powyższą dostawą. Za Leona Tartykowera — pełnomocnik jego Dr. Eugeniusz Gologórski, adwokat.

Nowym radnym do wiadomości

Redaktor odpowiedzialny naszego pisma otrzymał od pełnomocnika p. Leona Tartykowera sprostowanie wiadomości podanych w artykule „Kurjera“ z dnia 11 lutego 1934 Nr. 40 pod tytułem: „Nowym Radnym do wiadomości“. Zamieszczamy je poniżej w całości ze względu na art. 32 ustawy prasowej.

SPROSTOWANIE:

„Nieprawdą jest, że p. Tartykower jako sekretarz Magistratu m. Tarnopola postępuje bezwzględnie w stosunku do urzędników Polaków i niszczy ich wprost z sadyzmem“, prawdą natomiast jest, że p. Tartykower jako sekretarz Magistratu a więc jako odpowiedzialny kierownik wymaga jednakowo od wszystkich urzędników rygorystycznego wypełniania obowiązków i to tak od urzędników Polaków jak i urzędników innych narodowości, traktując wszystkich z całą bezstronnością.

Nieprawdą jest, że co do zarządzeń p. Tartykowera nie ma drogi do odwołania, bo akta personalne są w nieporządku i wszystko zależy od widzimisię p. Tartykowera, natomiast prawdą jest, że każda ze spraw personalnych załatwiona była w normalnym trybie, a więc wydane orzeczenie doręczane stronie interesowanej, która miała prawo odwołania się, akta zaś przechowywane były w sposób należyty.

Nieprawdą jest, by p. Tartykower pobrał ostatnio horendalną sumę za wybory, natomiast prawdą jest, że p. Tartykower za pracę w godzinach pozazasłużbowych, przy rozpisywaniu wyborów otrzymał w stosunku do swej pracy jedynie skromne wynagrodzenie.

Nieprawdą jest iż stwierdzonym został fakt nazwany „Cudem Tartykowera“, że przy ostatnich wyborach przybyło ponad 2.000 żydów wyborców,

B. st. awtorat kliniki U. I. K.
TADEUSZ SZANIAWSKI
lekarz-dentysta 411
ord. Lwów, ul. Piłsudskiego 11a, tel. 75.99.

NASIONA warzywne, kwiatowe i gospodarcze poleca

EDMUND RIEDL

Lwów, Rutowskiego 3.

Cennik na żądanie wysyłam bezpłatnie.

łączenia swego obozu z obozem nacjonalistycznym i w ten sposób wzmocni w Heimwehrze elementy niepodległościowe, albo ustąpi miejsca wodzom Heimwehry, którzy wcześniej albo później będą musieli się poddać przemocnym wpływom hitleryzmu“.

Jedno jest pewne:

„Dnie dyktatury „centrowej“ w Austrii są policzone.

Istnieją dwójakięgo typu dyktatury: dyktatury z dogmatem i dyktatury bez dogmatu. Do pierwszych należą faszizm, hitleryzm, komunizm, typowym przedstawicielem drugich, po Primo de Riverze, jest Dollfuss. Jedyna podstawa ideowa Dollfussa — utrzymanie niepodległości więcej i bardziej zdecydowanych zwolenników miała w szeregach zdruzgotanej socjal-demokracji, a nie w zwycięskiej Heimwehrze“.

„Dyktatury bez dogmatu, rozbawione wyraźnej treści ideowej i nie oparte o wielkie ruchy narodowe trwają tak długo, jak długo istnieje specjalny układ warunków i okoliczności, które doprowadziły do dyktatury. Gdy okoliczności się zmienia, przed dyktaturą otwiera się — pustka.“

„Pour le roi de Prusse“

Podobne wnioski z ostatnich wypadków w Austrii wysnuwa i „Kurier Warszawski“, który pisze:

„Tragiczne pomyłki, popełnione z jednej i drugiej strony, wywołały sytuację tragiczną dla państwa. Bo cóż z tego, że rząd odnosi czy też odniesie zwycięstwo nad robotnikami, czyż tam samemu wzmocnił on swoje stanowisko wobec hitlerowców? W swych przemowach, wygłoszonych drogą radia, minister Schuschnigg i wicekanclerz Fey rzucając kierownikom socjalistycznych wezwali robotników, by szukali teraz opieki matryjalnej i moralnej w obozie rządowym i pomogli czynnie wprowadzić Austrię z kręgu katastrofy. Nie ulega wątpliwości, że pewna część robotników po rozwiązaniu stronnictwa socjalistycznego, a w szczególności po złamaniu wpływów socjalistycznych w samym Wiedniu, przejdzie do frontu ojczyznego. Ale równie pewne jest, że krwawe walki w dzielnicach robotniczych inne także, mniej pożądane mieć będą skutki. Zradykalizowane i zrozpaczone grupy robotnicze — u hitlerowców a nie we froncie ojczyznym szukać będą oparcia i pola działania“.

„W imię ciągłości pokoleń“...

Pod tytułem „Młodzi, starsi, starzy“ znajdujemy w numerze styczniowym „Strażnicy Harcerskiej“, piśmie redagowanym przez narodową młodzież harcerską, takie ujęcie obecnie toczącej się dyskusji na temat „młodych“ i „starych“.

„Jesteśmy świadkami osobliwego widowiska, które polega na tem, że część młodzieży, kończącej szkoły średnie i wstępującej na wyższe uczelnie, doznaje nagłego „objawienia“ co do swojej niezwykłej mądrości, doświadczenia, siły i znakomitej roli, jaką ma odegrać w życiu.

Zjawisko to występowało we wszystkich ugrupowaniach politycznych, bez względu na zabarwienie.

Naród rozwija się normalnie w harmonii i ciągłości składających się na jego rozwój prac i walk szeregu następujących po sobie pokoleń. Jeżeli do tego szeregu wprowadzić zamiast łączności, ciągłości i harmonii — antagonizm, przeciwstawianie młodych starym, to normalny rozwój narodu zostanie zakłócony.

Samym młodym, tym myślowym młodym, powinno chodzić o to: 1) by ich energia nie marnowała się bezcelo-

wo, lub 2) by ich energia nie wyładowała się w kierunku dla narodu szkodliwym. Pod tym względem obserwacja części dzisiejszego młodego pokolenia nasuwa pewne obawy. Młodzi powinni lepiej poznać i więcej szanować pracę i walki swoich poprzedników, zwłaszcza tych dzisiejszych starszych i starych, którzy swoją bezgraniczną ofiarnością i mestwem wywalczyli niepodległość Polski.

Ci młodzi, którzy mienia się „narodowcami“, powinni wiedzieć, że oni narodem bynajmniej nie są, są bowiem zaledwie jedną generacją narodu. Naród zaś, to ciągłość pokoleń i ciągłość

myśl przewodniej, łączność, poczucie odpowiedzialności za przyszłość, odpowiedzialności przed przeszłością za dziedzictwo, które trzeba zachować i pomnożyć. Jakżeż może być mowa o rozumnym zachowaniu łączności, dokładnem poznaniu i ukochaniu dziedzictwa (nie mówiąc już o jego pomnożeniu), jeśli przez bezsensowne przeciwstawianie „młodych“ — „starym“ łączność pokoleń słabnie lub rwie się? Jakżeż pabudki kierowały autorem, gdy zabierał głos w tej sprawie?

„Skłonilo mnie do zabrania głosu przeciwko prawdom nasze prawo harcerskie, które nakazuje karność i rycerskość wobec starszych i starych — w imię ciągłości pokoleń“.

—:o:—

Wśród wydawnictw

Nowy zeszyt „Prasy“. Wyszedł z druku styczniowy zeszyt „Prasy“, organu Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism. Pismo to ukazuje się od lat czterech pod redakcją Stanisława Kauczika. Zeszyt zawiera artykuły: Feliksa Mrozowskiego — „Bilans pracy zrzeszonych wydawców“, Jana Wiśniew-

skiego — „Statystyka drobnych ogłoszeń“ Aleksandra Pawłowskiego — „Kongres Międzynarodowej Federacji Prasy Technicznej“, Jana Ostrowskiego — „O własność tytułu czasopisma“ oraz następujące prace w części informacyjnej: Międzynarodowa konferencja prasowa w Madrycie, Udział prasy w Pożyczce Narodowej, 40-lecie „Dziennika Kujawskiego“ Póbyt w Polsce O. Hermansa, Jubileusz Holenderskiego Związku Wydawców, Jubileusz Dziennika „De Maasbode“, Amerykański Statut Prasowy, Kongres reklamowy w Rzymie i Medjolanie, Prasa i reklama prasowa na wystawie w Olimpij, Zyski i straty prasy włoskiej, Numer uzupełniająca stałe rubryki: Zycie organizacyjne, Kronika krajowa; Przegląd Ustaw i Rozporządzeń; Kronika zagraniczna; Przegląd Piśmiennictwa. Cena zeszytu 250 zł. Do nabycia w administracji „Prasy“, Warszawa, Krak. Prze-m. 40, w większych księgarniach i w kioskach „Ruchu“.

—:o:—

Kronika tarnowska

Nowy komisarz. — Raniony sztyletem. — Portfel lub futro. — Kataster psów. —

P. Adam Marszałkiewicz ustąpił. — Rządy miasta ujął p. Janusz Milanicz, dotychczasowy referent działu samorządowego w Województwie Krakowskim, przedtem przez lat kilka urzędniczego starostwa, cieszący się w mieście uznaniem i poważaniem.

13 bm. nieznanymi bandyta ranili sztyletem w Sokole druha Józefa Fichtla, a na ulicy Krakowskiej, — tuż pod starostwem grodzkiem kilku opryszków zatrzymało lekarza Dra Bochenka, wołając „Futro lub portfel“. Dr. Boche-

nek oddał portfel, ponosząc przez to mniejszą stratę materialną, bo futro ma cenne i nowe, a w portfelu miał tylko około 100 zł.

Funkcjonariusze miejscy przeprowadzają kataster psów, odwiedzała je w domach i na podwórzach, opisują, bo kartotekę psia zgubiono!... Ta zguba psiej kartoteki, to charakterystyczne echo niechlujnych porządków z czasów rządów p. Marszałkowića, echo marnowania grosza podatkowego bezpotrzebnie.

Record Gravates Lwów, Akademicka 7. Specjalny mag. krawatów. Największy wybor, najniższe ceny, własna fabryka. 164

Austrjackie pokłosie rewolucyjne

Masowe aresztowanie socjalistów

WIEDEŃ, 16. 2. (PAT) Wczoraj wieczorem i dziś rano panował w Wiedniu spokój. Od dziś zaczynają kursować tramwaje.

Od jutra otwarte będą teatry i kina. Wczoraj Heimwehra obsadziła centralny gmach straży pożarnej i gmach robotniczej Kasy Chorych.

Wczoraj aresztowano 2.000 socjalistów.

Wczoraj zmarła tu żona posła socjalistycznego Severa, ranna w czasie walk. Poseł Sever podobno popełnił samobójstwo.

Wedle oświadczenia kół rządowych, socjal-demokraci przygotowali rewolucję na 13 bm. Rewolucja wybuchła wcześniej, ponieważ władze dowiedzia-

ły się o planach socjalistów i wdrożyły akcję zapobiegawczą.

Wczoraj wieczorem wojska rządowe obsadziły siedzibę socjal-demokracji, gmach stowarzyszenia pocztowców.

Przywódcy Schutzbundu na emigracji

WIEDEŃ, 16. 2. (PAT) „N. Wiener Tgblt.“ donosi, że główny komendant Schutzbundu Deutsch przybył do Bratislavy samochodem wprost z Floridsdorfu. Deutsch otrzymał miał rzekomo dokument podróży z poselstwa francuskiego w Wiedniu. Do Bratislavy przybył również Bauer, przywódca partii socjal-demokratycznej, który oświadczył, że w chwili gdy dzienniki wiedeńskie do-

noszą, iż zarówno on jak i Deutsch znajdują się w Pradze, w rzeczywistości byli oni w Floridsdorffie i brali udział w walkach przeciw wojskom rządowym.

PRAGA, 16. 2. (PAT) Przewódcy socjal-demokracji austriackiej Otto Bauer i Deutsch przybyli do Bratislavy skąd udali się do Pragi. Deutsch ranny jest w lewe oko.

—:o:—

Przywódcy austriackich hitlerowców atakuje rząd Dollfussa

BERLIN, 16. 2. (PAT) W przemówieniu wygłoszonym przez radio niemieckie, inspektor partii narodowo-socjalistycznej na Austrię Habicht oskarżał rząd Dollfussa o zbrodnię popełnioną na narodzie niemieckim, ponieważ będąc wyzuty z wszelkiego rodzaju odpowiedzialności i dając posłuch kilku awanturnikom pogwałcił prawo i konstytucję, stwarzając przez to podstawy dla obecnych wydarzeń.

Nieprawdą jest, mówił, Habicht, że w obecnych walkach chodzi o odrodzenie Austrii. Członkowie Heimwehry padli ofiarą tych, którzy opłacili ich przywódców.

Habicht podnosi oskarżenie przeciwko Heimwehrze, że walczyła ona w swych mundurach za pieniądze agentów państw obcych. Gdyby nawet rządowi Dollfussa udało się zwyciężyć, to nigdy nie uzyska on przebaczenia za straszliwą masakrę. Do frontu jego śmiertelnych wrogów przyłączyli się obecnie oprócz narodowych socjalistów również marksści. Między temi dwoma kamieniami młyn-

sklepi rząd zostanie zmiążdżony, gdyby chciał walkę kontynuować.

Kierownictwo partii narodowo-socjalistycznej zakazało pod karą natychmiastowego wyłączenia z partii swym człon-

kom dawać posłuch apelowi Dollfussa, aby połączonymi siłami przeciwstawić się Schutzbundowi. Partja narodowo-socjalistyczna zachowała pełną bierność wobec obecnych wydarzeń.

Budżet francuski

PARYŻ, 16. 2. (PAT) Minister finansów Martin wniósł kilka poprawek do preliminarza budżetowego Francji. Po uwzględnieniu tych poprawek w terminie przyspieszonym, jak się tego domaga Martin budżet Francji wyniesie po stronie dochodów 48.630.521.397 tys. fr., po stronie wydatków: 50.139.833.233 tys. fr.

Celem zachowania równowagi budżetu rząd przewiduje oszczędności w kwocie 1 miljarda 520 milj. fr. fr.

Korzystne wrażenie deklaracji Doumergue'a

PARYŻ, 16. 2. (PAT). Wszystkie dzienniki dają wyraz niezwykle korzystnego wrażenia, jakie na Izbie dep. sprawiła deklaracja premiera Doumergue'a. Prasa podkreśla prostotę ujm-

jącą, z jaką ekspozycja została wypowiedziana. „Journal“ pisze, że było to przemówienie dzielne i doświadczonego człowieka, który opuścił swe zacisze prowincjonalne i w tak poważnej chwili oddał się na usługi kraju.

—o—

Podatek lokalowy od placów składowych

(g.) Ministerstwo Skarbu wyjaśniło, iż od placów składowych wymierzać należy podatek lokalny, jeśli lokal przedsiębiorstwa znajduje się w budynku wzniesionym na danym placu. Wówczas bowiem plac składowy jest przynależnością lokalu handlowego. Natomiast place używane na ekłady przez przedsiębiorstwa, mające gdzieś indziej swój lokal handlowy, nie podlegają podatkowi lokalnemu, lecz tylko podatkowi od nieruchomości.

Podatki od sprzedaży owoców i warzyw

(g.) Na zapytanie jednej z Izb skarbowych wyjaśniło Ministerstwo skarbu, iż prowadzona przez ogrodników i sadowników sprzedaż owoców i warzyw na targach nie podlega zwolnieniu od podatku obrotowego. Ogrodnicy i sadownicy obowiązani są nadto do wykupywania świadectw przemysłowych na przedsiębiorstwo handlowe. Do opłaty podatku obrotowego nie należy pociągać producentów rolnych, o ile prowadzona przez nich sprzedaż owoców i warzyw na targach ma charakter dorywczy.

Kto nieprawnie nosi odznaczenia

Właściwy wielu ludziom snobizm skłania ich do nieprawego noszenia odznaczeń, oznak, stroju, a nawet przywłaszczania sobie nazwiska lub tytułu, do których nie mają żadnego prawa.

Warto więc w związku z tem zaznaczyć, że czynny takie ścigane są z art. 26 prawa o wykroczeniach, który przewiduje karę aresztu do miesiąca lub grzywny do 1000 zł.

Istota tego rodzaju wykroczeń polega na wprowadzeniu w błąd otoczenia co do swej osoby, jednak bez specjalnych zamiarów oszukawczych. Jeżeli jednak używanie nieprzynależnego tytułu ma na celu wprowadzenie w błąd określonej osoby i osiągnięcie tą drogą korzyści majątkowej, wówczas czynny taki stanowi już oszustwo.

Bez dwuznaczności i wątpliwości!

Francja podtrzymuje swoje tezy rozbrojeniowe

PARYŻ 16. 2. (PAT) Wczoraj wieczorem opublikowana została odpowiedź francuska na memorandum niemieckie w sprawie rozbrojenia z dn. 19. stycznia br.

Odpowiedź stwierdza, że rząd francuski sformułował projekt zmian z rezultatami uchwalonymi przez konferencję genewską przy udziale delegacji niemieckiej. Projekt przewidywał rzeczową i stopniową redukcję zbrojeń i efektów w dziedzinie materiału wojennego, lądowego i powietrznego, zapewniając odpowiednią gwarancję kontroli bezpieczeństwa.

Rząd niemiecki nie uważał za stosowne złączyć swe postulaty, wysunięte w ostatniej nocy. — Co się tyczy efektów nota francuska stwierdza, że porównanie efektów francuskich i niemieckich może dotyczyć tylko efektów przeznaczonych do obrony metropolii.

Nota francuska uważa, iż wyjaśnienie spornych kwestyj może nastąpić tylko przy udziale wszystkich zainteresowanych w konwencji rozbrojeniowej państw. Zb-

danie przez Francję i Niemcy tych spraw ma raczej charakter rozmów wstępnych, które mogą być pożyteczne tylko, w razie ustalenia pewnych zasad, nie podlegających dyskusji.

Jak z poprzednich dokumentów wynika, armja niemiecka pod względem organizacji i efektów posiada zasoby nieprze widziane przez brzmienie traktatu.

W sprawie kontroli rząd francuski przywiązuje specjalną wagę do organizacji skutecznej kontroli, która miałaby trwać do chwili wejścia w życie konwencji rozbrojeniowej.

Kontrola ta jest integralną częścią konwencji i niema w niej nic, co by mogło przynieść ujemne rezultaty. Domagając się dla armji niemieckiej zmiany na armję o krótkoterminowym czasie służby wojskowej o liczbie 300.000 żołnierzy, rząd niemiecki rozumie, że cyfra ta została określona bez wzięcia pod uwagę zmilitaryzowanej policji i formacji paramilitarnych S. A. i S. S. Rząd francuski zawsze uważał, że

Sądy w Niemczech pracują...

BERLIN, 16. 2. (PAT). Sąd nadzwyczajny skazał na śmierć 25-letniego Huttiga, oskarżonego o zamordowanie członka S. A. Pozostałych 12 oskarżonych skazano na kary więzienia. Prokurator żądał 6 wyroków śmierci.

Daj grosz na L. O. P. P.

Z CHWILI

„Idź do sekwestratora“

Wychodzące w Radomiu „Życie Robotnicze“ zamieściło następującą korespondencję:

„W szkole powszechnej w Stuporkowie, ksiądz na lekcji religii pyta się dzieci:

— Kto jest mocniejszy od diabła?

Nikt nie potrafił odpowiedzieć na to pytanie, wreszcie jednak pewna dziewczynka podnosi się z ławki i mówi:

— Sekwestrator, proszę księdza...

— Dlaczego? — pyta ksiądz.

— A bo myślny mieli w domu kozę — opowiada dziewczynka — która mamusi w pracy koło domu przeszkadzała. Więc mamusia do niej wołała: „Idź do diabła!“ Ale koza do diabła nie poszła, ani diabeł do niej. Dopiero przyszedł sekwestrator, raz ją zobaczył i zaraz zabrał. Więc taki sekwestrator musi być mocniejszy od diabła...

Historja bardzo pouczająca. Dawnej straszono dzieci kominarzem, cyganem lub diabłem, dziś straszy się je sekwestratorem lub komornikiem... rykowski.

Przy uprawianiu sportów zimowych w mroźne dni.

KREM lub OLEJEK NIVEA

KREM: Zł. o.40 do 2.60, OLEJEK: Zł. 1., 2. i 3.50

2772

Za spokój duszy

ś. p. Adeli z Łotockich Strzelbickiej

odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Marji Madgaleny w środę dnia 21 lutego br. o godz. 9-ej rano, na które zaprasza

Towarzystwo Bratniej Pomocy Studentów Politechniki Lwowskiej

Lwów, dnia 17 lutego 1934.

Z rynku walut Solidarny front dolara i funta został zachwiany!

WARSZAWA, 16. 2. (PAT) Dziś wystąpiła na wszystkich giełdach zupełnie wyraźna wyższość kursu funta angielskiego. W parze ze zwykłą funta idzie dalsza lekka niższość dolara.

Tęsamem po raz pierwszy od pewnego okresu czasu solidarność obu walut anglosaskich została naruszona.

W tej chwili trudno się zorientować, czem należy tłumaczyć wyższość funta. Podczas gdy tendencja spadkowa na niektórych giełdach jeszcze trwa, na innych zaledwie została zatrzymana. Sądząc z nieustającego jeszcze odpływu złota z Europy do Ameryki, dolar zasadniczo niższość powinien w dalszym ciągu, nie ulega jednak wątpliwości, że obniżenie dolara do poziomu urzędowego przychodzi amerykańskiemu funduszowi interwencyjnemu z wielką trud-

nością, gdyż niewątpliwie zaangażował on już w tę akcję b. poważne środki, w stosunku do których rezultaty nie są bądźco bądź zbyt duże.

Należy przypuszczać, że wzrost funta zawdzięcza się chwilowemu zatrzymaniu przez angielski fundusz walutowy gry na niższość funta.

Projekt ustawy o dewaluacji korony czeskiej

PRAGA, 16. 2. (PAT) Jak wiadomo, projekt ustawy o urzędowej dewaluacji korony czeskiej przewiduje wartość złota w koronie czeskiej w wysokości 37.15 miligramów zamiast, jak dotychczas, 44.58.

Art. 2 projektu wyszczególnia, że z jednego kilograma złota monetarnia będzie wybijała 242.26 sztuk monet 100-koronowych, a z 1 kg. złota czystego 269.179 sztuk monet stukoronowych.

Cały zysk, wynikający z przeliczenia

zapasu złota po nowym kursie, zostanie zaliczony na podstawie specjalnego porozumienia między skarbem a Bankiem Narodowym na poczet długu skarbu w tym banku.

Przeciw nadużyciom propagandy politycznej przez radio

GENEWA 16. 2. (KAP). Sekretariat Ligi Narodów ogłosił zatwierdzony przez radę Ligi Narodów szkieł międzynarodowej umowy, zapobiegającej przed nadużyciami radia do celów politycznych.

Pierwszy ustęp tej umowy brzmi: „W przeświadczeniu, że radio nie może być nadużywane w sposób zakłócający dobre stosunki międzynarodowe, zobowiązują się zawierający umowę do natychmiastowego zaniechania na swych terytoriach nadawania takich wiadomości, które przeznaczone są dla mieszkańców państwa innego i zagrażają pokojowi wewnętrznemu i bezpieczeństwu państwa”.

Projekt tej umowy będzie przedstawiony do akceptacji poszczególnym państwom.

Za brak wzmianki o Hitlerze

BERLIN 16. 2. (KAP). Według doniesienia „Essener Nationalzeitung” cały zarząd Towarzystwa Opieki nad katolikami niemieckimi zagranicą, nie wyłączając przewodniczącego ks. prał. prof. dra Schraibera z Monastyrju, podał się do dymisji.

W związku z tem wspomniany dziennik przypomina, że w wydanym przez to towarzystwo kalendarzu na 1934 rok nie umieszczono żadnej wzmianki ani o rewolucji narodowo-socjalistycznej, ani o Adolfe Hitlerze.

Do nowego zarządu mają być powołani ludzie, którzy dadzą gwarancję, że w przyszłości postępowanie ich nie będzie kolidowało z wymaganiami obecnego państwa niemieckiego.

Koncentrowanie wojsk czerwonych

CHABIN 16. 2. Według informacji nadesłanych tu z Cheicho (prowincja Sachaljan) sowieckie dowództwo wojskowe w ostatnim czasie intensywnie koncentruje oddziały armii czerwonej stacjonowane dotychczas w rejonie lewego brzegu Amuru w Blagowieszozańsku.

Liczba żołnierzy skoncentrowanych w tem mieście dochodzi do 20.000. Nie ulega wątpliwości, że cyfra ta znacznie wzrosła, bowiem napływ nowych oddziałów nie ustaje. Wojsko masowo przybywa do Blagowieszońska samochodami.

W pobliżu stacji Boozkarewo urządzone zostało wielkie lotnisko, w którego hangarach znajduje się obecnie 20 samolotów wojennych. Równocześnie od Boozkarewa w różnych kierunkach w stronę rzeki Amuru buduje się wielką sieć dróg automobilowych o szerokości 9 stóp.

W ostatnim czasie władze sowieckie osadziły po lewej stronie Amuru znaczne ilości komunistycznych członków narodowości chińskiej.

Oburzenie prasy niemieckiej z powodu francuskiej odpowiedzi

BERLIN 16. 2. (PAT) Prasa niemiecka z oburzeniem przyjęła odpowiedź rządu francuskiego na memorandum z dnia 19 stycznia. W prawie jednobrzmiących komentarzach zarzucają dzienniki Francji brak dobrej woli i w odpowiedzi jej władz dowód, że również i nowy rząd francuski nie zamierza przyczynić się do załatwienia kwestii rozbrojenia wojny.

Najbardziej oburza prasę negatywne stanowisko Francji w stosunku do wojskowego charakteru formacji S. A. i S. S. Jak często — zapytuje Börsenztg. — należy jeszcze tłumaczyć Francuzom, że nie nadają się one do walki z nowoczesnie wyekwipowaną armią i stanowczo nie mogą być uwzględnione przy ustalaniu wysokości niemieckich sił zbrojnych.

Projekt konferencji 9 państw poza Genewą

LONDYN 16. 2. (PAT) Zwykle dobrze poinformowany korespondent dyplomatyczny New Chronicle Barlett twierdzi, że o ile min. Eden po powrocie z Paryża, Berlina i Rzymu przedstawi sprawę optymistycznie, rząd brytyjski

zapropnuje poza konferencją w Genewie zwołanie na konferencji państw najbardziej zainteresowanych. W konferencji wzięłoby udział 8 do 9 państw europejskich.

Układ handlowy angie!sko-sowiecki posiada charakter tymczasowy

LONDYN 16. 2. (PAT) Dziś podpisany został układ handlowy, angielsko-sowiecki. Składa się on z 9 artykułów i aneksu, ustalającego roczne kontyngenty, na podstawie których zakupy rosyjskie i angielskie utrzymane będą mniej więcej na tym samym poziomie do r. 1938.

Sowiecka delegacja handlowa uzyskała przywileje dyplomatyczne.

Układ nie zawiera żadnych postanowień co do uregulowania długów i dlatego nazywany jest tymczasowym.

Ogólne postanowienia układu ogłoszone będą w poniedziałek w specjalnej Biuletynie Księdze. Jak wiadomo, ostatni układ angielsko-sowiecki wypowiedziany był przez Anglię w październiku 1932 roku.

„Pociąg kulisty” o fenomenalnej szybkości

MOSKWA, 16. 2. (PAT) Model pociągu kulistego, wynalazku sowieckiego

Akcja przeciwgruźlicza we Lwowie

(t.) Donosiliśmy już, że przeszło roczny bilans zgonów z powodu gruźlicy wynosił we Lwowie stosunkowo bardzo znaczną cyfrę, bo 484 osób. W związku z tem, dowiadujemy się, że chorych na gruźlicę ogłoszonych w ciągu roku 1933 we Lwowie było 846, w tem zgonów właśnie 484. Chorych na gruźlicę przyjeżdżających było 283, w tem zgonów 79.

Instytucje opiekujące się chorymi na gruźlicę w r. 1933 udzieliły blisko 20.000 porad. Chorych znajdujących się pod opieką 6 przychodni, było we Lwowie blisko 40.000. Dokonano odwiedzin domowych z 6 przychodni prawie 8.000.

Procentowa cyfra zmarłych na gruźlicę w r. 1933 zwiększyła się w porównaniu z r. 1932. Na 10.000 mieszkańców zmarło na gruźlicę w 1933 r. 15, 31, w roku poprzednim zaś liczba ta wynosiła mniej, bo 14,64.

Należy dodać, że cyfry podane w odniesieniu do chorych na gruźlicę nie obejmują wszystkich chorych znajdujących się we Lwowie, a więc cyfry powyższe nie są ostateczne — ze względu na to, że chorzy leczeni prywatnie nie są ujęci w ewidencje.

go inżyniera Waldnera, wynoszący 1/12 wielkości naturalnej, osiągnął na próbnym torze szybkość ponad 100 km/godz. co jest światowym rekordem szybkości modeli tej wielkości oraz potwierdza obliczenia, że pociąg wielkości naturalnej osiągnie projektowaną szybkość 300 km./godz.

Program pobytu wycieczki estońskiej w Polsce

Kraków, 16 lutego.

W poniedziałek 19 bm. przybywa do Polski wycieczka estońska, w której wezmą udział: Karl Einbund, Prezydent Parlamentu, b. Naczelnik Państwa Estońskiego, Karl Parts, Prezes Najwyż. Sądu Państw., J. Muller, Min. Sprawiedl. i Spra. Wewnętrz., Peter Kaune, Prezes Dep. Karnego Naj. Sądu Państw., gen. A. Losman, Eugenjusz Madron, sekr. generalny Parlamentu, prof. dr. Aadu Liiis, Dziekan Wydz. Lekarskiego Uniw. w Tartu (Dorpat), Johan Sepp, adwokat, b. minister, konsul honor. Polski w Tartu, ponadto kilku wyższych oficerów, dzie-

nikarzy i przedstawicieli estońskich sier gospodarczych.

Wycieczka gościć będzie w Warszawie 19 i 20 bm., 21 bm. zaś w godzinach rannych przybędzie do Krakowa, skąd po złożeniu oficjalnych wizyt przedstawicielom władz i po zwiedzeniu miasta dnia 23 bm. uda się na 1 dzień do Zakopanego. Dnia 24 bm. wróci przez Kraków do Warszawy, gdzie weźmie udział w uroczystej akademii, urządzonej w dniu tym, jako dniu święta narodowego Estonji, przez Towarzystwo Polsko-estońskie.

Unja celna grecko-turecka?

BELGRAD 16. 2. Belgradzka „Prawda” donosi z Aten, że podczas pobytu tureckiego ministra spraw zagranicznych Tuzdži Beja w Grecji z okazji podpisania paktu bałkańskiego umówiona została pomiedzy nim a ministrem spraw zagranicznych Grecji Maximosem kwestja zawarcia celnej unji grecko-tureckiej. W ramach tej unji uregulowane mają być manipulacje celne taryfy i kwestje dotyczące komunikacji morskiej.

Zwolnienie od podatku od nieruchomości

Niektórzy właściciele wnosząc nowy dom, nie czynią starań w celu zwolnienia ich od podatku od nieruchomości.

Sam fakt wybudowania nowego domu w czasie od 1 stycznia 1922 roku do 20 października 1930 roku, nie stanowi podstawy do uwolnienia od tego podatku, ani temniej, nie daje właścicielowi takiego domu, prawa do zwolnienia od opłat przenośnych, niezwiązanych z samą budową.

Na podstawie ustawy z dnia 22-go października 1922 r. przyznanie ulgi w podatku od nieruchomości na lat 15 od nowowzniesionych budowli jest uzależnione od wniesienia do właściwej władzy podatkowej podania o przyznanie tych ulg oraz przedłożenia tejże władzy zaświadczenia urzędowego, zawierającego stwierdzenie: a) faktu ukończenia nowej budowy, b) daty jej ukończenia, c) oznaczenia dnia, w którym nowa budowa została choćby częściowo wzięta w użytkowanie.

—:o:—

Składki do ubezpieczalni społecznej

Z dniem 1 stycznia 1934 r. weszła w życie ustawa o ubezpieczeniu społecznym, t. zw. ustawa scaleniowa.

Zgłoszenia do stworzonej tą ustawą, Ubezpieczalni Społecznej obejmują wszystkie rodzaje ubezpieczeń, a więc na wypadek choroby, emerytalne, na wypadek braku pracy. Zgłoszenie o zakładach pracy i wszystkich zatrudnionych w nich pracownikach umysłowych i fizycznych, winno być nastąpić do dnia 15 ub. m.

Jeżeli chodzi o wymiar i wysokość oraz stosunek części, przypadających na pracodawcę i pracownika. I tak:

Pracownicy umysłowi płacić będą na ubezpieczenie na wypadek choroby 4,6 proc. rzeczywistego zarobku, z czego połowa obciąża pracodawcę — połowa pracownika.

W ubezpieczeniach emerytalnych i na wypadek braku pracy zmieniony został podział na grupy zarobkowe. Najmniejsza stawka, stanowiąca podstawę do wymiaru składek wynosić będzie 60 zł., najwyższa 725 zł.

Pracownicy fizyczni płacić będą w ubezpieczeniu na wypadek choroby — 5 proc., z czego połowa obciąża pracodawcę; na ubezpieczenia emerytalne 5,2 proc. zarobku, z czego na pracodawcę przypadnie 1,9 proc., a na pracownika 3,3 proc. Co się tyczy pracowników, których zarobek dzienne nie przekroczy 2 zł. dziennie, a w województwach wschodnich 1 zł. 50 gr. — to składki za nich opłaca w całości pracodawca.

Przy ubezpieczeniach od wypadków wysokość składek zależy od stopnia niebezpieczeństwa pracy.

Składki inkasowane będą co miesiąc z góry.

W razie niepłacenia składek w terminie, liczone będą odsetki zwłoki w prawnych odsetek zwiększonych o 1/5, czyli np. obecnie odsetki zwłoki wynosić będą 12 proc. w stosunku rocznym

—:o:—

Szybko — bezpiecznie —
wygodnie — tanio —
oto dewizy
Polskich Linii
Lotniczych

Kraków ku uczczeniu Piusa XI.

Kraków, 17 lutego.

Kraków „Rzym Polski“ przygotowuje się do nadchodzących uroczystości związanych z 12-tą rocznicą wstąpienia na tron papieski obecnego papieża Piusa XI. Kierownictwo uroczystości spoczywa w rękach archidiecezjalnych władz kościelnych, a urządzeniem ich zajmuje się przedewszystkiem Akcja Katolicka. Staraniem tejże odbędzie się w niedzielę 18 bm. o godz. 12 w południe w Złotej Sali Domu Katolickiego Uroczysta Akademia z następującym programem: 1) chód Ojcu Chrześcijaństwu, 2) przemówienia: dr. E. Estreicherowej na temat „Życie wewnętrzne w rodzinie“ i insp. ks. Lubo wlekiego na temat „Rodzina katolicka źródłem sił narodu i państwa“, 3) część muzyczna - wokalna w wykonaniu Chóru Cecylijańskiego pod kierownictwem prof. Jana Nowaka. W akademii wezmą udział poczty sztandarowe wszystkich katolickich organizacji Krakowa.

Wieczorem tego dnia o godz. 6 w wielkiej sali teatralnej przy ul. Skarbowej 2. odbędzie się uroczyste przedstawienie, na którym odegrane zostanie Hali Oleskiej „Ratuj nas ojcie“.

Częściowa zniżka opłat telegraficznych i telefonicznych.

oraz nowe rodzaje telegramów

Kraków 17. lutego.
Dyrekcja Poczty i Telegrafów w Krakowie zawiadamia, że od 1-go stycznia 1934 roku wprowadzono:
1) telegrams zamiejscowe (państwowe i prywatne) zwykłe, napisane bądź w całości w języku umówionym — CDE — bądź częściowo w języku jawnym, częściowo zaś w języku umówionym:

opłata od wyrazu 10 gr.
najmniej jednak za 5 wyrazów tj. 50 gr
opłata zasadnicza od każdego telegramu 35 gr
za telegrams pilne — CDE — opłata od wyrazu 20 gr.
2) telegrams prasowe pilne — D — opłata od wyrazu 15 groszy,
3) telegrams — reklamy — REK. — miejscowe i zamiejscowe:
opłata od wyrazu 2 gr
za każdy odpis — TMX — telegramu reklamy 10 gr
za każdą miejscowość, do której ma być wysłany telegram-reklama 50 gr
Telegram-reklamą winien zawierać minimum — TM10 —.

Również obniżono opłaty za rozmowy telefoniczne bilno w ruchu międzynarodowym, która to opłata wynosi od 1. I. 1934 roku tylko podwójną opłatę jak za rozmowę zwykłą.

Spadek uboju bydła

(g) Uboj zwierząt gospodarskich u nas spada z każdym miesiącem. Według ostatnich danych Głównego Urzędu Statystycznego w 32 miastach doprowadzono do rzeźni miejskich w grudniu 1933 ogółem 25,461 sztuk bydła, 33,018 cieląt, 94,526 trzody chlewnej i 4,396 owiec i kóz. Ilość przeznaczoną na rzeź bydła jest więc o 30,2 proc. mniejsza, niż w tymże czasie w roku 1932 (36,467 szt.) i o 9,8 proc. niż w listopadzie 1933 roku (28,225 szt.).

Ilość zabitych wółw w ciągu roku spadła o 22,1 proc. (z 3,121 do 2,432 szt.) krów o 19,8 proc. (z 19,549 na 15,676 szt.) buhajów o 20,6 proc. (z 3,222 na 2,558), i jałowizny o 54,7 proc. (z 10,575 do 4,795 sztuk). Uboj cieląt spadł o 17,8 proc. (z 40,049 do 33,018 szt.), owiec i kóz o 27,4 proc. (z 6,054 do 4,396 sztuk).

Zwiększył się jedynie uboj trzody chlewnej o 18,0 proc. (z 83,626 do 94,526 sztuk). Nie równoważy to jednak spadku uboju innych zwierząt, trzody bowiem za bito w grudniu 1933 roku o 10,900 szt. więcej niż w roku 1932, natomiast bydła mniej o 11,006 sztuk, cieląt o 7,031 i owiec i kóz o 1,658 sztuk.

Zwiększył się natomiast o 26,8 proc. dowóz do miast mięsa uboju pozamijskiego (z 25,205 do 31,953 kwintali).

Przywóz ten wzrasta ze względu na niższą cenę tego mięsa. Ze względu na zużycie szerokich warstw ludności jest to całkiem zrozumiałe.

Należy preto kiedyś dokładniej przypatrzeć się cenom mięsa i przetworów mięsnych.

Radjo wielkim samarytaninem

Radjofonia posiada szereg działań mniej błyskotliwych i nie „rzucających się w ucho“, a jednak posiadających wielkie znaczenie społeczne. Mamy tu na myśli samarytańskie prace Polskiego Radja. Są one wielkie i wszechstronne. Cenny wynalazek radja wykorzystywany jest nie tylko ku nauczaniu i rozrywce, lecz i w kierunku niesienia pomocy nieszczęśliwym i pamięci o chorych oraz samotnych.

Naczelne miejsce należy się tu pięknej akcji miłosierdzia, prowadzonej z ramienia „Apostolstwa Chorych“ przez ks. Michała Rękasa, który przed mikrofonem Rozgłośni Lwowskiej wygłasza co soboty specjalne audycje dla chorych, organizu-

jąc ponadto wśród radjosluchaczy zbiórkę pieniędzy i odzieży dla chorych ubogich i przeprowadzając radjofonizację wieślu szpitali i zakładów dobroczynnych w woj. lwowskim.

Mimo panującego kryzysu, rok ubiegły przedstawia się bardzo pomyślnie pod względem ofiarności społeczeństwa. W r. 1933 wpłynęło do radjowej skrzynki dla chorych 1051 podań z prośbami o pomoc doraźną. Wraz z sprawami traktowanymi jeszcze w r. 1932 było podań 1692. Z tej liczby wybrano do udzielenia doraźnej pomocy 867 rodzin, liczących razem 2,781 osób. Chorzy otrzymywali pomoc lekarską, opłatę lekarstw, pomoc odzieżową, żywność i wiele innych rzeczy pochodzących z darów radjosluchaczy. W tym okresie nadeszło 1,530 pakietów zawierających niejednokrotnie cenne i wartościowe części ubrania, bielizny itp. Oprócz pakietów, których wartości pieniężnej nie podobna ustalić wpłynęły dary w gotówce. Dla porównania podajemy cyfry z r. 1932 w którym to roku wpłynęło gotówką 10,207 zł. 84 gr. z czego wydano 9,777 zł. 60 gr., przekazano na rok 1933 r. kwotę 430 zł. 24 gr. W roku 1933 wpłynęło 11,780 zł. 10 gr. wydano 11,631 zł. 30 gr. na rok bieżący przekazano zł. 148, 80. Te sumy mają swoją wymowę. Radjosluchacze całej Polski przedziwnie pięknie i hojnie wyrazili swe uczucia wobec biednych miast Lwowa.

Wykopaliska archeologiczne w Szwecji

Rok ubiegły zaznaczył się w Szwecji licznymi i cennymi odkryciami w dziedzinie archeologii. Jednym z najważniejszych wydarzeń w tym zakresie była niewątpliwie rekonstrukcja monumentalnego grobu kamiennego, odnalezionego w okręgu Kristianstad, pochodzącego z roku 1300 przed Nar. Chr., uznanego za jeden z cenniejszych pomników epoki brązowej w Europie. Na rekonstrukcję grobu zużyto 20000 wozów ciężarowych kamieni, wiele zaś kamieni, które odnaleziono w grobowcu nosi interesujące napisy.

W Oeland odnaleziono ruiny budyn-

ków, pochodzących, zdaniem znawców z epoki żelaznej. Jeden z budynków jest cały z kamienia i posiada dębowe obelkowanie. Koło Upsali prowadzone były w dalszym ciągu prace nad odkopywaniem grobowców Wikingów. Ponadto w roku ubiegłym odnaleziono zostały w północnej Jemtlandji narzędzia z krzemienia i kwarcu, które według archeologów pochodzą z przed 4000 lat. Również różnego rodzaju wykopaliska w Gotlandji i Upplandji wskazują na prehistoryczne istnienie wiosek i osiedli w tych okolicach.

Defilada „lewych świadków“ przed sądem

Lwów, 17 lutego

(s.) Na dzień wczorajszy, godzina dziewiąta naznaczona została rozprawa przeciw Antoniemu Najdzie, zarobnikowi zam. we Lwowie przy ul. Zamkowej 10, Kazimierzowi Olesiovi, kupcowi ze Zniesienia i Józefie Duszcacowej fałsze Sydorczyk, zarobnicy we Lwowie, zam. przy ul. Wronowskich 17.

Z powodu nieobecności Antoniego Najdy trybunał, któremu przewodniczył p. r. Dworzak, rozpoczął rozprawę dopiero o godzinie 10,45, a tymczasem postanowił w drodze policyjnej dostawić oskarżonego do rozprawy.

Tło rozprawy jest nader charakterystyczne. Od dłuższego czasu, jak głosi akt oskarżenia, na terenie lwowskich sądów występowała szajka ludzi, która obrała sobie jako źródło dochodów składanie fałszywych zeznań. Innymi słowy przyjęli na siebie rolę t. zw. „lewych świadków“, zwanych w żargonie żydowskim „a Kozliwicer zeige“. Takich świadków nabyć można było przed wojną za 2—5 koron. Stawał, przysięgał, zeznał, poszedł pod „pompe“, umył ręce i szedł do drugiej rozprawy jako...

„świadek“.

Ale wróćmy do naszych lwowskich „świadków“, na czele których stał niejaki Piotr Sydorczyk, pozostający w stałym kontakcie z kancelarią adw. dr. Brandla, u którego był zajęty jako solicytator i z tego tytułu wyrobił się w procesach. Sprytny, obrotny, trudnił się również pokątnym „winkelszreifersztwem“. Jako ałjutantów dobrał sobie swą kochankę Józefę Dusz, Majdę Olesia i Pańczyszyna.

Ci więc stają na rozprawach odwoławczych i po kilku latach zeznają fałszywie przeciw niejkiej Wiktorji Turak, Józefowi i Marii Kobyleckim, dr. Wł. Mackiewiczowi, Szafarzowi, Klarze Płuper, Janowi Makowskiemu, Janowi Hnatykowski, Wolfowi Lackerowi, Maurycemu Fleischerowi. Zeznają o rzeczach słynnych, które nigdy nie miały miejsca. To prawdopodobnie tylko część planu tej niecodziennej spółki z nieograniczonymi zeznaniami, to część, którą zdołał uchwycić p. prok. dr. Dziurzyński. Do rozprawy powołano 14 świadków, zarekwirowano szereg aktów.

Oskarżeni, a zwłaszcza Najda, do niczego się na przyznają, a co gorsza niczego nie pamiętają. Tymczasem sypie się z korytarza rój świadków przeciw nim, jak z rogu obfitości.

Kolejkę otwiera pani Wiktorja Turak, która rozpędza się, by opowiedzieć swą dolę w więzieniu. Tymczasem zrywa się oskarżony Oleś i rzuca nazwisko b. prokuratora. Z kolei zeznaje dr. Mackiewicz... zeznawali fałszywie namawiani, zupełnie nie znając sprawy, i przez nikogo nie znani. Nawet przeciw takim biedakom jak Kobyleccy, u których Sydorczyk wyfudził 250 zł. stanęli „na ślepo“ oskarżeni jako „lewi świadkowie“.

Nie ma jednak na sali głównego oskarżonego, Sydorczyka. Ten przebywa dziś na Kulparkowie. Jak świadczy akt oskarżenia Sydorczyk utrzymywał serdeczniejsze stosunki z niejakiem kleptomanem Hernbalem i „inwalidą“, notowanym pijakiem i awanturnikiem, Jerzym Hawryszem.

Proces rozpisano na dwa dni. Oskarżeni stanęli bez obrońcy.

GIEŁDA

DOLAR

Kraków, 17 lutego.

Przy stałej tendencji płacono dziś za dolara 5,37 do 5,39. Bank Polski płacił 5,33.

Funt był bardzo słaby i obracano nim po kursie 27,00 do 27,10. Bank Polski płacił 26,80.

Koronę czeską płacono po 20,61 do 20,65.

Szyling austriacki 98.

Słabsza była marka niemiecka, którą w obrotach prywatnych notowano po 2,08 do 2,10. Tendencja wyczerkująca.

Giełda zbożowa

Kraków, 13 lutego

Kursa ustalone na podstawie cen orientacyjnych.

	od	do
Pszenica dworska czerw. stand.	22,25	22,50
Pszenica biała stand.	21,75	22,—
Pszenica targowa stand.	21,25	21,50
Zyto dworskie stand.	14,40	14,50
Zyto targowe stand.	14,25	14,40
Owies dworski stand.	12,—	12,50
Owies targowy	11,40	11,65
Jęczmień browar. dworski	14,50	15,00
Jęczmień targowy	14,40	14,65
Kukurudzka krajowa	21,—	22,—
Proso	19,—	20,—
Groch zwykły jadalny	25,—	27,—
Siano słodkie	7,—	7,50
Siano średnie	6,—	6,50
Siano kwaśne	4,50	5,00
Koniczyna pastewna	7,50	8,50
Mak niemiecki z workiem	48,—	50,—
Kminek kraj. czyszczony	165,—	170,—
Mak pszenna okr. Krak.		
45 proc.	37,00	38,00
60 proc. poznańska	31,50	32,50
Mak żytnia okr. Krak.		
I gat. 0—65 proc.	23,50	23,75
II gat. 55 proc. sitkowa	17,00	17,50
65 proc. sitkowa	13,00	13,50
Graham mączny	29,—	30,—
Otręby żytnie	9,20	9,50
Otręby pszenne	9,75	9,90

Ceny orientacyjne wypośredkowane przez Komisję notowań na podstawie nieoficjalnych transakcji oraz popytu i popytu.

Tendencja spokojna, dowozy małe.

Giełda warszawska.

Warszawa 16. II 1934

3 proc. poz. budowlana	42
4 proc. poz. inwestycyjna	108
4 proc. poz. inwest. seryjna	
5 proc. poz. konwersyjna	56,5
5 proc. poz. kolejowa	
6 proc. poz. dolarowa	66,75
4 proc. poz. dolarowa	53,5
7 proc. poz. stabilizacyjna	56,5
10 proc. poz. kolejowa	

Waluty i dewizy

Gdańsk	173,00	Paryż	34,93,5
Holandja	357,00	Praga	26,15
Londyn	27,15	Szwajcaria	171,40
N. Jork	5,35,0	Wiedeń	
N. Jork telegr.	5,35,5	Berlin	209,20

Refleksje reklamowe.

I.

Pomimo panującej mody na statystykę i wykresy, pisząc dziś o sprawach ogłoszeniowych, muszę odstąpić od mody. Wymowa cyfr dzwoni nie dzwoni w odniesieniu do spraw reklamowych. Trudno przekonać polskiego interesenta, że musi wydać milion złotych na ogłoszenia, ponieważ Wanamakery, Fordy, Gillety i General Motors wydają miliony na reklame. Sugestia cyfr nie działa. Czemu wreszta mówić o milionach, skoro jeszcze jesteśmy w okresie niedorozwoju w odniesieniu do spraw reklamy, a na porządku dziennym zjawia się pytanie, poco, naco i co ogłaszać. Trzeba wreszcie uorać się z tym zagadnieniem, aby przestało być problemem, a potem przejść do cyfr nieodzownych w budżecie kuncy. Postaram się zastąpić wymowę cyfr argumentami, przemawiającymi do przekonania polskiego przemysłowca i kuncy bardziej niż astronomiczne cyfry Zachodu i Ameryki.

Poco ogłaszać?

Z braku miejsca na szerokie wywody, ograniczę się jedynie do kilku najistotniejszych racji.

(C. d. n.)

Kaszki i chrypkę przerywają
Drażetki Bengalskie
Karpińskiego

CO DZIEŃ WIESIE?

17 LUTEGO Wsch. s. 6 g. 37 m. Zach. s. 16 g. 40 m.	Sobota Konstancji (Niedziela: Flawjana)
---	--

Odjazd pociągów z Krakowa

Do Warszawy: 6.15 11.20 15.05 17.42 21.31, 22.25 23.10.	Do Lwowa: 0.10 0.52 7.50 8.50 11.45 13.22 19.07 23.30.
Do Poznania: 5.30 0.15 11.50 20.25 22.25	Do Katowic: 5.30 0.15 7.00 9.05 11.50 14.00 16.40 18.10 20.25 22.25.
Do Zakopanego: 1.12 9.05 10.17 16.30.	Do Oświęcimia: 5.15 13.40.
Do Wieliczki: 6.45 8.25 10.00 11.50 13.07 15.05 17.50 19.15 21.50.	

Cyfry tłustym drukiem oznaczają pociąg pospieszny.

Dyżury nocne lekarzy: dr. Doening Tadeusz Arjańska 9, dr. Sabuda Mieczysław Szpitalna 36 (tel. 156-98), dr. Silberberg Leon Starowińska 49 (tel. 117-90), dr. Rublnstein Dora Wrzesińska 9, (tel. 178-64).

Dyżury nocne aptek w Krakowie. Apteka pod Złotym Słoniem Grodzka 22. Apteka pod Jagiellą plac Matejki 3. Apteka Nowowiejska (przy Parku Krakowskim) Wybickiego 1. Apteka pod Trzema Gwiazdami Rakowicka 12. Apteka Sternbacha Dietla 30. **W Podgórzu:** Apteka pod Opatrznością Brodzińskiego 1.

REPERTUAR

TEATRU IMIENIA J. SŁOWACKIEGO

Sobota 17. 2. „Ach, ten stary warjat” (gość występ A. Fertnera).
Niedziela 18. 2. popoł. „Panna z dyplomacji”; wiecz. „Ach ten stary warjat” (gość, występ A. Fertnera).

REPERTUAR KINOTEATRÓW

ADRIA: „Tysiąc i druga noc” (Ivan Mozzuchin).
BAGATELA: „Romans tenora”.
APOLLO: „Piękny jast świat” (Maurice Chevalier i Jacqueline France).
ATLANTIC: „Pieśń nad pieśniami” (Marlena Dietrich).
Kino Domu Żołnierza: „Naszynik królowej”.
MUZEUM: „Córka pułku” (Anny Ondra).
PROMIEN: „Mężczyźni w jej życiu” (Joan Crawford) i „Nocą paryską”.
SŁONKO: „Licytacja miłości”.
SZTUKA: „Tancerki z Buenos-Aires” (Dita Parlo).
SWIT: „Demon złota”.
UCIECHA: „Papryka” (Irena de Zilahy i René Lefebvre).
WANDA: „Parada rezerwistów” (T. Mankiewiczówna, A. Dymśa, W. Waller).

KRONIKA KULTURALNA

Antoni Fertner w komedji „Ach, ten stary warjat!” Dziś w sobotę wystąpi gościnnie świetny artysta Teatru Narodowego w Warszawie, w komedji St. Kiedrzyńskiego pt. „Ach, ten stary warjat!”, opracowanej scenicznie przez reż. J. Karbowskiego. Oprócz znakomitego Gościa w komedji Kiedrzyńskiego biorą udział pp.: Wernicz, Gintelówna, Zalewska, Burnatowicz, Woźniak, Zastrzężyński, Kondrat Pagowski Turski i in.
„Lohengrin” z I. Cywińskiej i K. Czarnieckim. W poniedziałek 19 bm. dana będzie opera R. Wagnera „Lohengrin”, w opracowaniu muzycznym dyr. B. Wallek-Walawskiego, reżyserskim St. Romanowskiego, z gościnnym występem świetnych śpiewaków: Ireny Cywińskiej w partji Elzy i K. Czarnieckiego w partji tytułowej. W innych rolach pp.: Pastówna, Romanowski, Mazanek, Mazurek.

W Collegium wykładów Naukowych (Rynek Gł. 32) Dziś w sobotę o godz. 8 wieczorem p. B. Wallek-Walawski wygłosi prelekcję: „O dziełach teatralnych R. Wagnera” z ilustracją muzyczną. Współ udział przyjął art. opery p. St. Romanowski (baryton).

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Klubu Prawników i Koła Art.-Liter. (pl. Szczępański 2) odbędzie się dziś w sobotę o godz. 6 wieczór. Na porządku dziennym zmiana par. 10 i 65 statutu.

„Pesymizm i optymizm a nowoczesna kultura.” Pod powyższym tytułem staraniem Akademickich Stowarzyszeń „Odrodzenie” i „Związku Promienistego” ks. dr. Andrzej Krzesiński doc. U. J. wygłosi odczyt dziś w sobotę 18 bm. o godz. 7 wieczór w sali Kopernika U. J. Wstęp 50 groszy, akademicki 20 groszy.

Wieczór muzyczny Staraniem Szkoły Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Krakowie odbędzie się dziś w sobotę o godz. 7 wieczór w wielkiej sali Szkoły przy ul. Mikołajskiej 32. Wieczór poświęcony będzie twórczości Bacha, z prelekcją prof. dra Reissa.

Z Teatru Domu Żołnierza. Jutro w niedzielę o godz. 3.30 popoł. przedstawie-

Walne zebranie P. T. T. w Tarnowie

Kraków, 17 lutego.

W Tarnowie odbyło się walne zebranie Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego oddz. w Tarnowie, liczącego wraz z pododdziałem w Rzeszowie 387 członków. Prezesem oddziału P. T. T. wybrany został major Pinda.

Ze sprawozdania wynika, że staraniem T-wa w grupie Lubonia odnowiono ścieżkę łącznej długości 80 km. Przeprowadzono również prace przygoto-

wawcze, celem uprzystępnienia dla T-wa trzeciego przełomu Dunajca koło

Kronika kradzieży

Kraków, 17 lutego.

Na gorącym uczynku kradzieży przytrzymał niejakiego Duraka, lat 48, zam. ul. Stawińska 13, oraz Kusińską, lat 41, i Anielę Wydrych, lat 41, wy-

Rożnowa. Sprawa schroniska na Prehybie poszła naprzód dzięki poparciu p. hr. Stadnickiego z Nawojowej, który zgodził się wydźwierać miejsce na schronisko.

robnice. Wszyscy oni są znanymi złodziejami. Przyłapani zostali na kradzieży 2½ m. materji, wartości 40 zł., w czasie kupowania w sklepie Norberta Wolfolda, w Krakowie, ul. Grodzka 18. Skradziony towar zwrócono poszkodowanemu.

Organa P. P. aresztowały St. Kanję, lat 27, agenta handlowego, zamieszkałego w Ciernie, pow. pszczyńskiego, za kradzież obrazów, wartości 1000 zł., dokonaną w czerwcu 1933 na szkodę S. Horowitza, wł. sklepu obrazów w Krakowie ul. Wiślna 10. Część skradzionych obrazów zwrócona została poszkodowanemu.

Wójcik Ewa, z Woli Duchackiej, zawiadomiła policję, że w dniu 7 lutego skradziono jej mężowi, Józefowi, przy ul. Długiej 35, rower męski wartości 350 zł. Nadto kupiec Rudner, zam. przy ul. Topolowej 46 zgłosił policji, że dnia 15 bm, o godz. 7.30 wieczorem nieznanemu sprawcy skradł mu z przed sklepu przy ul. Katarzyni pozostawionny bez chwilowej opieki rower, wartości 120 zł.

Otoliński J., zam. przy ul. Zajezdźni 1. S., zgłosił policji, że w dniu 15 bm. skradziono mu z wózka z podwórza tej realności 72 kg. starego żelaza nieustalonej wartości.

nał kredens kuchenny. Przyczyną ognia było pozostawienie płonącej świecy.

Pożar w III gimnazjum im. Sobieskiego. Wczoraj o godz. 7.30 rano wezwana została Straż Pożarna do III gimnazjum im. Sobieskiego przy ul. Sobieskiego, gdzie na parterze w ciemni fotograficznej wybuchł pożar. Zapaleniu uległy wióra znajdujące się w podwójnych drzwiach obitych dyktą. Ogień przenosił się na znajdującą się tuż przy drzwiach skrzynię i okaz głuszca. Przedmioty te zostały przez ogień zupełnie zniszczone. Przyczyną ognia było nadmierne napalenie w piecu kaflowym i nieszczelność tegoż.

Audycje radjostacji krakowskiej

Sobota, 17. 2. 1934.

7.00 — 8.00 Audycja poranna z Warszawy. 11.35 Program na dz. bież. 11.40 Codz. Przegląd Prasy Polskiej z Warszawy. 11.50 Wiadom. bież. 11.57 Sygnał czasu, hejnat z Wieży Mariackiej. 12.05 Muzyka popularna z płyt, 12.30 Wiadom. meteor. 12.55 Dz. połudn. z Warszawy. 15.25 Transmisja z Warszawy. 15.55 Kronika harcerska. 16.00 Audycja dla chorych ze Lwowa. 16.40 — 17.50 Transmisja z Warszawy. 17.50 „Na czasie” 18.00 Reportaż z Warszawy. 18.20 Muzyka salonowa z płyt. 18.40 Transm. z Warszawy. 19.00 Program na dz. nast. 19.05 „Co słychać w świecie” w opr. dr. J. Reguły, wicesekr. U. J. 19.20 Rozmaitości 19.25 Transmisje z Warszawy 19.43 Wiadom. sport. lokalne. 19.47—22.00 Transmisje z Warszawy. 22.00 Muzyka salonowa z płyt. 23.00 — 24.00 Transmisja z Warszawy.

Za obrazę Narodu i Państwa

Kraków, 17 lutego.

Sędzia dr. Janicki rozpatrywał wczoraj sprawę Teodora Biernata, lat 43, obywatela czeskiego, robotnika, zajętego w Polsce w Rybniej, pow. krakow-

skiego, który wobec Kazimierza Celeja i J. Pysła Izylł Naród i Państwo Polskie. Za czyn ten skazany został na karę 6 miesięcy więzienia.

Stosunki bezpieczeństwa na pl. Bema

Lwów, 17 lutego

(t.) W dniu wczorajszym wieczorem około godz. 23.30 do przechodzącego pl. Bema Stefana Bogdana, zam. w Bog-

danówce przy ulicy Senatorskiej 23, przystąpili jacyś dwaj osobnicy i jeden z nich wyrwał mu z pod pachy teczkę skórzaną zawierającą 7 zł. i dokumenty osobiste, poczem obaj zbiegli. Zawiadomiona policja wdrożyła natychmiast dochodzenia.

Wogóle stosunki bezpieczeństwa na pl. Bema i w jego okolicy, gdzie stać grasują różne szumowiny, przedstawiają się nieszczególnie. Odnośny komisariat powinien dla dobra mieszkańców zwrócić baczniejszą uwagę na ten teren operacji różnych lotrzyków.

KURJER POWSZECHNY

wychodzi w niedzielę

w objętości 22 str.

łącznie z dodatkiem literacko-naukowym

Wszędzie do nabycia. LK. WŁ.

Gena egz. 15 gr.

nie popularne sztuki „Twardowski na Krzemionkach” Kamińskiego z muzyką Kurpińskiego i Geigera. Na przedstawieniu wieczornem o godz. 7.30 promjera 4-ktowego dramatu Bissona „Paul X”.

KOMUNIKATY

Posiedzenie Oddziału Krakowskiego Polskiego Towarzystwa Historycznego odbędzie się dziś w sobotę o godz. 6 wieczór w sali Seminarjum języka polskiego (Głębka 20). Na porządku dziennym odczyt dra Józefa Garbacika „Polska — Rzym a Wenecja w początku XVII. w.” Goście mile widziani.

Odczyt prof. St. Wojciechowskiego b. Prezydenta R. P. w Krakowie. W ub. czwartek o godz. 7 wiecz. odbył się w auli U. J. odczyt b. Prezydenta R. P. Stanisława Wojciechowskiego na temat „Wychowawcze i gospodarcze znaczenie spółdzielczości” Tłumnia zebrana publiczność wypełniająca po brzegi aulę U. J. przyjęła czcigodnego prelegenta burzliwymi oklaskami.

Małopolski Związek Mleczarski komunikuje, iż w dniu dzisiejszym uległy zmianom ceny masła: w detalicznej sprzedają 3,40 zł. w hurtownej 3,10 zł.

Z sali Bolońskiego. Jutro w niedzielę o godz. 8 wieczór odbędzie się koncert świetnego pianisty Jasquesa Marmora. Dochód z koncertu przeznaczony na fundusz budowy Muzeum Narodowego.

Zebranie Doroczne Członków Obwodu Krakowskiego Związku Lekarzy Państwa Polskiego odbędzie się jutro w niedzielę 18 bm. o godz. 4. popoł. w sali Towarzystwa Lekarskiego. Na porządku dziennym: 1) zagajenie prezesa obwodu, 2) odczytanie protokołu z poprzedniego zebrania dorocznego, 3) sprawozdanie zarządu, 4) sprawozdanie sekcji szpitalnej, 5) wybór członków sądu koleżeńkiego, 6) wybór członków zarządu, 7) odczyt prym. dr. Gołaba. — „Położenie i przyszłość lekarzy wobec przyjęcia wytycznych dla Ubezpieczalni Społecznej, 8) odczyt dr. Henryka Biernackiego „Organizacja opieki i pomocy dla lekarzy bezrobotnych” 9) wnioski i interpelacja.

Żołnierze b. 2 p. ul. L. P. w 20-tą rocznicę karpackiej kampanji. Dziś w sobotę, dnia 17 bm., o godz. 19-taj, w parterowej sali Oficerskiego Kasyna Garnizonowego w Krakowie, przy ul. Zyblikiewicza 1, odbędzie się ogólne zebranie żołnierzy b. 2 pułku ułanów Leg. Pol. z okazji 20-tej rocznicy karpackiej Kampanji.

Posiedzenie Towarzystwa Lekarskiego i Towarzystwa Internistów Polskich odbędzie się w środę 21 bm. o godz. 20-taj w sali wykładowej Kliniki Wewnętrznej U. J. (Kopernika 15).

Pożegnanie b. wiceprezydenta miasta dra Ostrowskiego. We czwartek 15 bm. Towarzystwo Urzędników gminy m. Krakowa żegnało ustępującego ze stanowiska wiceprezydenta miasta dra Witolda Ostrowskiego. Imieniem Towarzystwa urzędników przemówił prezes Jan Koz-

żanowski — odpowiedział mu i podziękował dr. W. Ostrowski.

Towarzystwo św. Wincentego a Paulo urządzi 18 bm. w kościele OO. Misjonarzy na Kleparzu o godz. 8 nabożeństwo kwartalne za śp. zmarłych członków: wspólna komunja św. członków Towarzystwa i rodzin odwiedzanych. O godz. 8 wieczór w sali Arcybractwa Miłosierdzia (Sienna 5) zebranie członków wszystkich konferencyj.

Prof. Oskar Halecki znakomity działacz katolicki został presem komitetu przygotowującego Kongres Wychowania Moralnego, który odbędzie się w Krakowie między 11 a 15 września br., a za temat obrad ma mieć „Siły moralne wspólne wszystkim ludziom, źródła tych sił i ich rozwój przez wychowanie”, w pracach zaś sekcyjnych zapowiedziano referaty o pierwiastku moralnym w piśmiennictwie dziecięcym. Na zjazd zapowiedzieli swój przyjazd wybitni pedagogowie — moralisci zagraniczy.

Pierwszą obsadę klasztoru OO. Paulinów w Rzymie stanowią będą OO. Paulini z Krakowa, a to O. Klemens Izdebski dotychczasowy przeor na „Skalec” w Krakowie, O. Ambroży Mendera, br. Tytus Zamysłowski i br. Franciszek Sowa, którzy już wyjechali na nowe stanowisko z Krakowa. OO. Paulini otrzymali w Rzymie jako nowy dom zakonny kościół Santa Catharina della Rota.

ZPARCHENIA I WYPADKI

Od pozostawionej palącej się świecy spłonął kredens. Wczoraj o godz. 6.30 rano wezwana została Straż Pożarna na ul. Jabłonowskich 28, gdzie w kuchni zajmowanej przez Anastazję Drabikówną spło-

KRONIKA LWOWSKA

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH WE LWOWIE

TEATR WIELKI

Sobota 17. 2. g. 16. Gościnnie występ Warszawskiego Teatru dla Dzieci.
Sobota 17. 2. 19.30 „Człowiek który był Czwarciem”.

TEATR ROZMAITOŚCI

Sobota 17. 2. 19.30 „Rodzina”.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

ATLANTIC: „Parada rezerwistów”
APOLLO: „Papryka” Irena de Zilahy.
ADRIA: „Postrach Arwizony” oraz „Bunt żelaza”.
CHIMERA: „Świat bez mężczyzn”.
COLOSSEUM: „W tajnej służbie” rewja „Pomyśl o mnie”.
CASINO: „W twoich ramionach” z Jean Harlow.
GRAŻYNA: „Obraz Majestatu” z Włostą Burjanem i rewja.
KOPERNIK: „Katarzyna Wielka” z Elżbieta Bergner
MARYSIENKA: „Józef w Egipcie”.

MIRA: „12 krzesel”.
MUZA: „Zbrodniarz”.
PALACE: Piccaver i Szöke Szakall w „Przygoda na Lido”.
PAN: „Dzieje grzechu” oraz rewja.
PASA: „Cain Mynard” „Na tropie złoczyńcy”.
RAJ: „Sierżant X” z Mozzuchinem.
SŁONCO: „Dobroczynca ludzkości” i rewja
STYLLOWY: „Góry w płomieniach” oraz rewja.
SWIT: „Baby” z Anny Ondrą.
WANDA: „Św. Antoni Padawski”.
UCIECHA: „Eskadra Straceńców” oraz rewja.

KOMUNIKATY

Narodowa Organizacja Kobiet Kłobowicza 7, zaprasza wszystkie członkinie i Sympatyczki na „Herbatkę Dyskusyjną” w sobotę 17 lutego br. wyjątkowo na godzinę 5.30. Referat punktualnie o godzinie 6-tej wygłosi p. Zofja Wygodzina na temat „Gospodarczego wykształcenia Kobiet i Szkoły gospodarczej w Snopkowie.

Z SALI ODCZYTOWEJ

Jest dość miejsca dla ludzi na ziemi Zagadnienie kolonizacji nowych ziem

Pod powyższym tytułem wygłosi onegdaj Dr. Adam Jarzyna odczyt w sali Polskiego Towarzystwa Politechnicznego we Lwowie.

Omawiając zagadnienia kolonizacji ziem zamorskich postawimy dwa zasadnicze pytania:

1) czy Europa posiada nadmiar ludności zdatnej do gospodarczego podboju nowych ziem?

2) jakie tereny na kuli ziemskiej nadają się do osadnictwa dla rasy białej?

Zadaniem naszym będzie zatem odpowiedzieć kolejno na te dwie kwestje w szczupłych ramach odczytu. O wyczerpaniu tematu nie może być mowy, gdyż rozpatrywany problem jest olbrzymi i stałby się pewną sumarycznością w przedstawieniu rzeczy.

Na pierwsze, zupełnie proste pytanie, nie możemy dać równie nieskomplikowanej i generalnej odpowiedzi. Weźmiemy pod uwagę stosunki ludnościowe w największych państwach europejskich.

Anglja, wielki kraj kolonizatorski, wyróżniła się w ciągu XIX wieku swą niezwykłą żywotnością demograficzną. Ludność Anglii i Irlandji wynosiła w r. 1800 niespełna 17 milionów, a w r. 1900 liczyła już 41 milionów, pomimo ubytku 7 do 8 milionów wychodźców w ciągu XIX stulecia. W dalszym jednak rozwoju przyrost ludnościowy Anglii uległ zahamowaniu, a w ostatnich latach przeszedł w deficyt. Rola Anglii jako magnae vimis matris zmniejsza się ustawicznie.

Francja w ciągu XVIII wieku wysyłała poważne ilości kolonistów za Ocean, co nie przeszkadzało jej powiększać liczby swej ludności. W czasie wojen napoleońskich Imperjum francuskie liczyło 35 milionów ludzi. W stosunku do znacznie słabszych liczebnie innych państw europejskich była to potęga, która ożywna geniuszem Napoleona mogła wyznosić i obalać trony. Bogactwo ludnościowe

Francji osiągnęło w tych czasach swój zenit. Jest prawdopodobne, że obficie rozlana na polach bitew krew najdzielniejszych synów Francji pozbawiła naród żywotnych sił rozrodczych. Odtąd ludność tego kraju pozostaje w swym rozwoju daleko w tyle poza innymi państwami Europy. W ciągu XIX wieku wzrasta z 35 milionów na 39 milionów, po wojnie zaś światowej utrzymuje z trudem swój plan posiadania dzięki sprowadzeniu i osiedleniu u siebie dwu milionów cudzoziemskich emigrantów. Nikt nie marzy już o tem, aby Francja mogła na większą skalę kolonizować własnymi ludźmi zamorskie obszary.

Niemcy, pomimo wielomilionowego bezrobocia, nie mają w rzeczywistości nadmiaru ludzkiego materiału kolonizacyjnego. Brak im stale dostatecznej ilości robotników rolnych, a również nie stać ich na dalsze uszczuplanie warstwy drobnowłociańskiej. A przecież tylko ci ludzie nadają się do pracy kolonizacyjnej za morzem. Współczesny robotnik przemysłowy, zepsuty miejskim trybem życia i wygodami, nie ma już potrzebnej energii i przedsiębiorczości, nie żywi też ochoty do pracy kolonizacyjnej. Jeśli nawet nakłoni się go do osadnictwa na ziemiach dziewiczych, załamuje się w walce z surową przyrodą i ucieka do miast. Rzesze takich uciekinierów sprawiają krajom imigracyjnym poważne trudności socjalne.

Włochy posiadają jeszcze wielkie możliwości w zakresie ekspansji kolonizacyjnej, podobnie jak Polska. Italja przeciwstawia się jednak obecnie emigracji do ziem, niepodlegających jej suwerenności. Utraciwszy dziesięć milionów tęgich obywateli wskutek wychodźstwa, nie chce nadal przysparzać sił ludnościowych obcym państwom. Dlatego rząd włoski popiera wydatnie kolonizację swych posiadłości afrykańskich i dla-

tego przeprowadza w kraju roboty melioracyjne (bonifica integrale), zakrojone na olbrzymią skalę. Dzięki ostatnim pracom ziemie Italji mają dostarczyć wystarczających środków żywności dla 60 milionów ludności.

Ale i bogate nawet demograficznie kraje południowej i wschodniej Europy nie posiadają niewyczerpanych zapasów energii ludzkiej. Przyrost naturalny i bezwzględna cyfra urodzin spada. W latach 1928 do 1932 przyrost ludności obniżył się we Włoszech z 10.5 na 9.1, a w Polsce z 15.9 na 13.7. W roku 1933 wystąpiło dalsze pogorszenie w tej dziedzinie co dało popularyzatorom włoskim powód do alarmu.

Nie znajdujemy zatem w Europie zbyt wiele materiału ludzkiego, przydatnego do kolonizacji.

Przechodząc do zamorskich terenów osadniczych od razu powiemy, że nie zdołamy naszkicować nawet głównych zrzębów zagadnienia. Zwrócimy tylko uwagę na niektóre sprawy istotne.

Kolonje dzielimy na dwa zasadnicze rodzaje: eksploatacyjne (plantacje) i osiedleńcze.

Biały emigrant kierować się może tylko do kolonij osiedleńczych, a nie do kolonij eksploatacyjnych (n. p. Zanzibar). A zatem usprawiedliwionych gospodarzo dążeń do ekspansji kolonijalnej, do uzyskania ziem produkujących kauczuk, bawełnę i kawę, nie należy błędnie utożsamiać z zdobywaniem możliwości emigracyjnych. Polityka emigracyjna może wybierać tylko takie kraje, które nadają się do osadnictwa ludzi naszej rasy, czyli kolonie osiedleńcze.

Jakie terytoria uznać za kolonie osiedleńcze, rozstrzygnąć mogą tylko nauka i długoletnie doświadczenie. Nie będą to w każdym razie kraje tropikalne. W strefie subtropikalnej biali mogą

się osiedlać, przy sprzyjających skądinąd warunkach klimatycznych, na terenach wyżynnych.

Jakkolwiek pas tropikalny zajmuje 47 proc. kuli ziemskiej i posiada nieprzebrane bogactwa naturalne oraz możliwość taniej ich eksploatacji, to jednak należy sobie dobrze uświadomić fakt, że polityka kolonialna może w tych stronach liczyć tylko na kolorowych robotników.

A teraz pobieżny przegląd ważniejszych terenów kolonizacyjnych.

Kanada rozporządza dziesiątkami milionów hektarów urodzajnych ziem, zwłaszcza w zachodniej swej części (Manitoba, Alberta, Saskatchewan), jednak nie zdradza najmniejszej ochoty do przyjmowania innych kolonistów, poza Anglikami.

Stany Zjednoczone mają również olbrzymie tereny, nie wykorzystane dotąd w pełni dla gospodarki rolnej, są jednak równie mało gościnne.

Meksyk z swymi blisko dwoma milionami kilometrów kwadr. powierzchni mógłby wchłonąć ogromne ilości kolonistów, jakkolwiek dotąd sprzeciwia się kategorycznie imigracji.

Z olbrzymiej Brazylii, liczącej 8.5 milionów km. kwadr. powierzchni, do osadnictwa dla emigrantów ze środkowej i wschodniej Europy nadają się głównie stany południowe: Parana, St. Catarina i Rio Grande do Sul.

Argentyna (3 milj. km. kwadr.) mogłaby przyjąć łatwo dziesiątki milionów osadników rolnych pod warunkiem rozparcelowania i zagospodarowania olbrzymich latyfundiów, częściowo jeszcze niekulturowanych.

Największe możliwości kolonizacyjne dla narodów europejskich nie mających własnych posiadłości zamorskich, przedstawia bezwątpienia południowa Ameryka, która dopiero od trzech lat prowadzi prohibicyjną politykę imigracyjną. Do osadnictwa białych nadaje się ponadto Konfederacja Australijska i wydzielone obszary południowej Afryki.

Wszystkie te kraje bronią dziś dostępu ubogim masom proletarijuszki europejskich. Ten stan rzeczy nie może jednak trwać zbyt długo. Napór krajów względnie przeludnionych rośnie.

O bezwzględnej przeludnieniu globu ziemskiego nie może być mowy ani dziś, ani w bliskiej przyszłości. Prof. A. Zierhoffer udowodnił, że w okresie 1880 do 1930 ludność świata wzrosła o 43 proc., gdy równocześnie produkcja najważniejszych surowców zwiększyła się o 70 do 400 proc. Przestrzeń życiowa człowieka (the habitable globe) jest tylko w niedużym ułamku wykorzystana. Ilość ziem zdalnych do uprawy jest ogromna. Wedle oceny Pancka ludność potencjalna Brazylii byłaby 1200 milionów, pozostałych hiszpańskich krajów amerykańskich dalszych 1200 milionów. Stany Zjednoczone A. P., Imperjum Brytyjskie, Rosja i Chiny pomieścić mogą po 600 milionów ludzi. Fischer dochodzi do nieco skromniejszych wyników, określa jednak pojemność globu na sześć miliardów ludzi, a zatem na liczbę trzykrotnie wyższą od dzisiejszej.

Nie grozi nam zatem brak miejsc przy stole życia, jak obawiał się Malthus.

Jeśli występują przesilenia gospodarcze, bezrobocie i głód, winę ponosi wadliwy rozdział dóbr gospodarczych, a nie bezwzględny ich niedostatek.

Rasa biała ma w swym władaniu większość olbrzymich rezerw terenowych dla kolonizacji, z których wydobyć może nowe, niezmiernie wartościowe gospodarcze.

Od rozumnego i przewidującego rozwiązania zagadnień emigracji i kolonizacji zależy pokój i dobrobyt całego świata.

Nie zapominaj o akademikach

Złóż datkę na czesne dla niezamożnej młodzieży akademickiej na

Konto P.K.O. Twa Bratniej Pomocy Studentów Politechniki Lwowskiej Nr. 500.194

lub bezpośrednio w Bratniej Pomocy U.J.K. ul. Łozińskiego 7, Bratniej Pomocy St. Politechniki Lw. ul. Sapiehy 12, Bratniej Pomocy Ak. Med. Wet. ul. Stalmacha 1, Wzajemnej Pomocy Medyków ul. Pijarów 35, Kole Studentek U. J. K. ul. Mikołaja 4.

Z TEATRU ROZMAITOŚCI

„Rodzina”

Komedja w 3 aktach Antoniego Slonimskiego

Lwów, 16 lutego.

P. Slonimski, autor „Rodziny”, uprawia już od dłuższego czasu na łamach „Wiadomości Literackich”, jako krytyk teatralny, sport tępienia wszelkiej polskiej twórczości scenicznej. Każdy polski utwór znajduje w nim nieublagane ostrego „krytyka”, który każdy przejaw artystycznego życia aryjskiego opluwa jadem swej semickiej śliny. Działalność krytyczna zaczęła mu jednak nie wystarczać. Postanowił rozwijać dalej swą „propagandę” na deskach scenicznych. O ile jednak pierwsze jego utwory obracały się przeważnie jeszcze w środowisku czysto żydowskim, to „Rodzina” rości sobie pretensję do „polskiej satyry społecznej”.

Na szczęście, na tej „satyrze” załamała się rutyna sceniczna pana Slonimskiego. Przedewszystkiem, rozbrajając naiwna jest jego nieznanostwo polskich stosunków, zwyczajów, całej polskiej i aryjskiej mentalności. Akcja „Rodziny” mogłaby doskonale toczyć się w kraju Eskimosów i niktby się nie dziwił. Prawdopodobnie geneza tej komedji była następująca: młody, pejsaty Icek, syn dworskiego pachciarza, pędzony przez służbę i psy z obrębku ogrodu zabudowań dworskich, przez dziurę w parkanie „obserwował” życie szla-

checkiego dworku polskiego. Gdy mały Icek dorósł, przypomniały mu się te dziecięce przeżycia z za parkanu i na podstawie tych dawnych „obserwacji” machnął sobie „satyrę społeczną”. Przez długie lata tłumiona złość i nie-nawidź znalazła sobie teraz pełne ujście.

Ale czy to jest wystarczający powód, aby komedję tę wystawić w polskim teatrze? Dlatego, że przed laty w jakimś dworku szlacheckim małego Icka wyszczuto psami z ogrodu?

Bo przecież wartość artystyczna tej komedji jest minimalna. Najbardziej obrzydliwy paszkwilek może mieć pewne uzasadnienie, jeżeli posiada walory artystyczne. W tym wypadku — nie podobnego. „Rodzina”, po bardzo dobrze scenicznie zrobionym i efektownym „Murzynie warszawskim” i nawet „Le-karzu na bezdrożu”, to najsłabsza rzecz Slonimskiego. Sytuacje, jak już wspominałem, sztuczne i nieprawdopodobne, ludzie papierowi, nużące dłużytny w toku akcji, mnóstwo komunalów, a wszystko razem po dyletancku zeszyte bardzo grubymi nićmi. Dowcipów sporo i przyznać trzeba dobrych, choć bardzo szmóncosowatych i w guście Lopka. Ale nawet taki Lopek po godzinie staje się już niestranny.

Tem bardziej jaskrawa się wydaje

paszkwilancka tendencja tej komedji. Okazuje się z niej, że właściwie jedynie Żydzi przedstawiają pewną wartość moralną i teżyzną fizyczną i duchową. Polacy zaś, to sami ramole, kretyni, materialści, wydrwigrosze. Nad życiem społecznym, polskiem, unosi się „ciężka, duszna mgła, w której usypia energia i zdolność do czynów”.

Nie będę pisał o treści tej komedji, gdyż wyręczył mnie już krakowski kolega w sprawozdaniu z premjery w Teatrze Słowackiego. Parę więc słów o grze artystów. Grano tę rzecz bez wielkiego przekonania i zapału. P. Machalski jako obywatel ziemski Lehcicki starał się nadać swej postaci pewne cechy prawdopodobieństwa życiowego, a gdy mu to z winy autora nie mogło się udać, wpadał w szarżę. Również i p. Jakubińska, w roli starej panny nieco „szarżowała”. Czyżby to był skutki grywania w operetkach? Dobrym był p. Krzemieński jako Hitlerowiec, także zmuszony do zwalczania całej nieprawdopodobności i papierowości swej roli. Najwdzięczniejszą rolę miał p. Żurowski jako właściciel pralni i wyzyskał ją z wielkim humorem. Miłem zjawiskiem była p. Bonacka, bardzo obecna tylko się czująca w środowisku z nieprawdziwego zdarzenia. Gra reszty zespołu całkiem poprawna. Tylko tempo gry zbyt powolne.

Teatr był oczywiście „mniejszościowo” przepelniony.

HENRYK ŁUBIENSKI.

PARTYCYPANTY SKŁAD

**Łózek
METALOWYCH I
Wózków
DZIECIĘCYCH**

WOŁKOWYSKI

LWÓW, KOPERNIKA 5 Telefon 95-97
Ciepła od 10 zł. — Wózki dziecięce od 32 zł. — 000

Mozaika Aji Sofii

Uwięzione dzieła sztuki. — Zachwycony sultan. — Szczodra Ameryka.

W związku z dokonywanymi pracami restauracyjnymi słynnej świątyni Aja Sofia w Konstantynopolu, wyzwolane są z pod grubej warstwy tynku, bezcenne mozaiki zdobiące ongiś wnętrze tego przecudnego chramu. Od czasu zdobycia Bizancjum przez Turków, mozaiki te ukryte były przed okiem „wiernych”.

Gdy w czerwcu 1453 roku, w trzy dni po upadku grodu, sultan Mahomet II-gi wkroczył od miasta, wydał on rozkaz wzięcia wspaniałej świątyni chrześcijańskiej w posiadanie. Przybywszy w otoczeniu swej świty urzęd portal kościoła, sultan zsiadł z konia i pieszo wszedł do wnętrza bazyliki. — Wersja, jakoby zwycięski wódz na koniu wdarł się do Aji Sofii przemieszczając kobiety i dziećmi, że trącił modlących się ludzi i że w końcu, na wieczną rzecz pamiątkę, okrwawiona dłonią wycisnął znamie na jednej z płyt marmurowych, nie odpowiada prawdzie historycznej.

Kiedy Mahomet II wstąpił w progę świątyni, była ona zupełnie pusta i władca turecki olśniony przyniesieniem Domu bożego, dłużej czasu stał, natrzask w zachwycie na otaczające go dzieła natchnionych artystów. Wzrok jego przesunął się po lśniących marmurowych płytach, wznosił się po wspaniałych antycznych kolumnach wzwyż ku błyszczącym mozaikom ówczesnych ścian i kopuł, skąd nafi spozierał olbrzymie postacie proroków i męczenników. Dziewica Maria i chór anielski, skąpane w złotych blaskach.

Gdy sultan wyrażając swój zachwyt wrócił się do otoczenia, zauważył żołnierza usiłującego szablą podważyć jedną z płyt marmurowych. Wtedy rozgniewany władca, dobywszy miecza, silnymi ramionami schwytał chciwego wojska, nożem wycisnął rozkaz, by nad świątynią rozłożona została nieczłowieka orleka. Następnie sultan kazał gromko wyłosić dogmaty

Islamu i wraz z swym otoczeniem leżał na ziemi, korząc się przed Al'achem. W ten sposób Aja Sofia przeistoczona została w moszce.

Mahomet II był władcą oświeconym i, jak na owe czasy, sprawiedliwym. Wobec innowierców był tolerancyjnym patriarchę greckiego w jego godności zatwierdził, zaś miejscowych obywateli osiedleńców, przeważnie pochodzenia włoskiego, nie prześladował, aczkolwiek w obronie miasta przyniósł czynny udział. Chociaż sultan ten różnych przesądów wiary mahometańskiej, jak np. wyklęcie obrazów ze świątyni nie uznawał, to jednak chrześcijańskie malowidła w nowo kreowanej moszce, wydawały mu się — ze względu na swych muzułmańskich poddanych — niemożliwe do tolerowania.

Wobec tego wydał — być może wbrew swemu wewnętrznemu przekonaniu — polecenie nakreślenia arcydzieła sztuki bizantyjskiej i VI wieku — tynkiem wariennym. Powłoka ta prawie pięćset lat ukrywała przed oczami ludzkości te prawdziwe skarby genialnych artystów. Raz tylko, w r. 1846 sultan Abdul Medjid, chcąc przed światem cywilizowanym zadokumentować swoją „europejską kulturę”, kazał tynk częściowo usunąć, aby srowadzon m ad hoc fachowcom dać możność stwierdzenia stanu obrazów mozaikowych. Te ostatnie jak się okazało, za howały w zupełności swoje żywe i wspaniałe kolory, a skonstruowane tu i ówdzie nieznaczne uszkodzenia pochodziły według opinii biegłych, jeszcze z czasów przedtureckich. Po dokonaniu koniecznych renowacji, mozaikowe cuda zniknęły znów pod warstwą tynku.

Jak słysząc kosztą robót restauracyjnych świątyni Aja Sofia, sięgające kwoty około 15 milionów złotych, zebrane zostały w Ameryce.

SPORT

Wyjazd polskich narciarzy na zawody FIS. W piątek dnia 16 bm, wyjeżdża do Solleftea (Szwecja) na tegoroczne wielkie zawody narciarskie FIS, ekspedycja polska narciarska pod kierownictwem kapitana związkowego p. S. Faechera. Skład drużyny polskiej składa się z nast. narciarzy: Br. Cech zgłoszony do biegu na 18 km., kombinacji norweskiej skoków otwartych i sztafety 4x10 km. Stanisław Maruszak zgłoszony do tych samych konkurencji, podobnie jak i Andrzej Maruszak. Izidor Łuszczek (zgłoszony do kombinacji norweskiej i otwartego konkursu skoków), Kolosar (do konkursu otwartego skoków) i Karpel St. (zgłoszony do biegu na 18 m. i 50 km. oraz sztafety 4x10 km.)

Drużyna nasza weźmie udział w zawodach w Solleftea w czasie od 21 — 26 bm, a następnie prawdopodobnie pojedzie do Holmekollen, gdzie ma wziąć udział w największej konkurencji narciarskiej Norwegów w dn. 3—4 br. Na kongresie FIS, ma reprezentować Polski Związek Narciarski członek Dyrekcji FIS, wicemin. Al. Bohowski i kapitan PZ-N-u St. Faecher.

Ubezpieczenie imprez sportowych na wypadek niepogody. Do Polski przyjechał znany działacz sportowy, dyrektor Bratdy ze Sztokholmu w sprawie przyjęcia przez jedno ze szwedzkich towarzystw ubezpieczeniowych asekuracji imprez sportowych od niepogody. Gdyby rokowania dały wynik pomyślny, wówczas kluby i związki byłyby skłonniejsze do organizowania imprez, nawet w czasie niepewnej pogody.

W Lipsku skonfiskowano i sprzedano sprzęt sportowy Sokola. W Lipsku władze miejscowe skonfiskowały w pierwszych dniach objęcia rządów przez Hitlera sprzęt sportowy miejscowego polskiego towarzystwa gimnastycznego Sokół. Obecnie władza zamierza sprzedać sprzęt Sokola na publicznej licytacji. Wiadomo, że wywołała wielkie oburzenie wśród całej Polonii w Niemczech. Ze względu na to, że zamiar w Lipsku skupiało wyłączenie Polaków, mających obywatelstwo niemieckie, interwencję w tej sprawie podjął Związek Towarzystw Gimnastycznych Sokół w Berlinie.

Kobietom mecz lekkoatletyczny Polska — Niemcy. Zarząd Polskiego Zw. Lekkoatletycznego otrzymał we środę oficjalną propozycję od niemieckiego Związku w sprawie rozegrania zawodów kobiecych Polska Niemcy w dniu 15 lipca w Warszawie. Na wczorajszym posiedzeniu zarządu postanowiono propozycję tę zaakceptować i w tym duchu rozpocząć ostateczne rokowania z niemieckim związkiem.

Cyganiewicz i Szczerbiński w Argentynie. W salonach Poselstwa R. P. w Buenos Aires odbyło się przyjęcie wydatne przez ministra pełnomocnego R. P. p. W. Mazurkiewicza na cześć bawiących w Argentynie atletów polskich, Wł. Cyganiewicza i K. Nowinę-Szczerbińskiego. Obaj zapasnicy, startujący w zapasach wolno-amerykańskich o mistrzostwo świata w Buenos Aires, stali się ulubieńcami publiczności.

Tajemnice mózgu człowieka

Przed trzema laty zainicjował profesor H. Berger serię doświadczeń nad inwalidami wojennymi. Doświadczenia swe przeprowadzał on tylko z tymi, którzy mieli uszkodzenia czaszki, a wyniki były tak zdumiewające, że sam obserwator traktował je z dużym sceptycyzmem. Profesor Berger zakładał w łuki powłoki od ran w czasie elektroizdy, umocowując je na stałe; wkrótce stwierdził on, iż pod czaszką znajduje się coś w rodzaju bardzo czułego radionaparatu. Fale elektromagnetyczne, które tam powstawały przeniesione zostały na sztyfty metalowe i zapisane na obracającym się walcu re-

gistracyjnym. Zarejestrowano w ten sposób cały szereg krzywych, powtarzając to doświadczenie wielokrotnie, tak iż stwierdzono w niezbity sposób elektromagnetyczną działalność mózgu. Procesowi myślenia, jak wynika z obserwacji prof. Bergera towarzyszy pewna reakcja elektryczna natury dość zagłębionej, niezbadanej, będąca jednak namacalnym, widocznym faktem. Krzywa wykreślone automatycznie przez s tyfty kierowane reakcją mózgu ludzkiego są jeszcze dzisiaj niejednogólną zagadką treściową dla uczonych są tem, czym były dla nich hieroglify egipskie, zanim je odcyfrował Champollion.

Do odcyfrowania hieroglifów mózgowych zabrał się profesor psychologii do świadczałnej w New Yorku, Jacobson. Zdaniem jego forma krzywych, ich wyjęcia odpowiadają chwilowej treści myślowej u danej osoby, jej stanowi psychicznemu. Krzywe te są zatem właściwą mową, językiem w którym przemawia mózg ludzki bezpośrednio, nie posługując się żadnym innym organem. Z przeglądu krzywych wynika, iż są one wysokie i ostre, gdy dana osoba jest wyciepła i znajduje się w stanie równowagi duchowej. Natężenie procesu myślowego odbija się niezwłocznie na wykresie w postaci skoków krzywych, ustępuje wszakże dość szybko. Stany depresji duchowej oraz podniecenia radoznego znajdują swój odpowiednik graficzny na walcu registracyjnym.

Profesor Jacobson pracuje dalej w tym samym kierunku na podstawie materiałów zebranych przez prof. Bergera, w danej chwili jednak obaj ci uczeni przyznają, iż prace ich są „opierane załóżkami, z którego może się coś rozwinięć w przyszłości.

HUMOR

NA DNIE MORZA

Na drie morza spotkali się dwu zachwyconego ryby — sameżbi, w toż ożywionej rozmowy jedna z nich zwierza się przyjaciółce:

— *Narazem! Moja droga, spełniły się moje marzenia: sprzedawam się piętnastu tysięcy norzech!*

Cenne wykopaliska egipskie

Jak donoszą z Kairo, prace archeologów prowadzone pod piramidą w Sakkara, uwięzione zostały nieoczekiwanie pomyślnym wynikiem.

W podziemiach piramidy odkryto chodnik długości 30 mtr., w którym znalazł się tysiące bezcennych kielichów, dzbanów i misek, sporządzonych z białego alabastru i porfiru.

Na niektórych przedmiotach umieszczone są napisy czarnym tuszem, wskazujące na to, iż rzeczy te pochodzą z czasów panowania faraona Sossara, żyjącego w 28 wieku przed narozieniem Chrystusa.

Niestety, większość tych przedmiotów jest połamana i rozbita, — jest jednak na dzieja, że uda się je polepić i zrekonstruować. (r.)

JEFFERY FARNOL

56

SYGNET SIR RYSZARDA

Tłumaczyła z angielskiego Felicia Zielińska

— Ach jaśnie panie — wzdychał Grzegorz, chowając je do kieszeni — okropnie pan ryzykuje.

— Wezmę swoje pistolety! A teraz znikaj Grego, zołączysz mnie w czasie jednej z tych pięknych nocy bądź zdrów!

Kiwając zatroskaną głową, Grzegorz westchnął ponownie, uściśnął podaną sobie dłoń i odjechał, prowadząc obok siebie Cezara. Kilka razy odwrócił się jeszcze i machnął ręką do osamotnionej postaci, ale Sir Ryszard nie widział tego, bo zatopiony był w myślach. Budząc się wreszcie z zadumy, podążył przed siebie i zatrzymał się dopiero przed gospodą Gyfford Arms. Stał chwilę w ciemności, obserwując zakratowane okna, poczem wszedł na podwórze i skierował się w stronę małych niewidocznych drzwi.

Wyciągnął klucz z kieszeni i, kiedy miał go włożyć w zamek, zatrzymał się nagle, bo usłyszał ciche skradające się kroki i zobaczył cień, który posuwał się wśród nocy po przeciwnej stronie podwórza. Sir Ryszard odwrócił się więc, ukrył znowu twarz pod maską i poszedł śladem ponurej, tajemniczej postaci.

ROZDZIAŁ XXII.

Ciemny i Ponury.

Księżna, pomimo późnej godziny usiadła na łóżku, rozbudzona, ale czepek nocny przekrzywił się jej na jedną stronę.

— Wlec widziałś go duszko? — zapytała.

— Ach droga ciociu — westchnęła Helena, rzucając kapelusze i rekawiczki. — Widziałam tego wstrętnego niedznika!

— Co? — zawołała księżna niby lekko dotknięta — A czy ten wstrętny niedznik nie pocałował cię?

Helena zaledwie spojrzała i odwróciła się z gestem tak pełnym oburzenia, że księżna się zaśmiała.

— Ale przyznaj się, że jadąc oczekiwałaś jego pocałunków.

— Wstydy się, ciociu!

— Ale czy tak nie było?

— Przysięgam, że wolałabym raczej umrzeć, niż żeli —

Księżna drwiła.

— Pst dziecko! Skończ ze swoimi tragicznymi nianami, moja panno! Prócz mnie nikogo tu niema toby na to patrzył. Widziałas go więc i zawiadź o — powiedz mi w jaki sposób dłaczego, prędko powiedz!

Gwałtowne oburzenie Heleny znikło i wydając nie wyraźny dźwięk, który nie był ani śmiechem, ani szlochem, ale podobnym do jednego i drugiego, upadła na wielkie łóżko i zakryła twarz.

— Ach ciociu — szepnęła — on uważa mnie za zbrodniarkę!

— Ach tak! — rzekła księżna. — O, kochany człowiek, jak on ciebie musi uwielbiać!

— Ciociu? — zawołała Helena, podnosząc głowę, aby lepiej okazać swoje zdumienie — Powiadam ci... że on sądzi, że to ja zamordowałam jego kuzyna Juliana!

— Naturalnie, że tak, ty mały głuptasku! Zagadka jest jasna! Czy n'e rozumiesz? Czy ślepa jesteś? Ot prawdziwy powód jego ucieczki; bierze na siebie zbrodnię, naraża się na szubienicę dla ciebie, Heleno, wszystko dla ciebie!

— O ciociu!

— Wierz mi, dziecko ten biedny wygnaniec, ten Ryszard, ten Gyfford, of Weare jest szlachetnym gentlemanem — i co więcej — prawdziwym mężczyzną!

— Ach ukochana, gdyby tak naprawdę było —

— Głuptasiu! — zawołała księżna — niema żad-

nych „gdyby”, żadnych wątpliwości, to jest jedyne wyłączenie wszystkiego. Dumna powinnaś być z takiego przywiązania, pokorna i wdzięczna za taką miłość takiego człowieka!

— Pokorna? Niestety, ciociu! O moja droga uderzyłam go!

— Co, uderzyłaś?

— Szpicrutą!

— Ach! — westchnęła księżna, padając na poduszki — poproszę cię więc o tabakierkę.

— Ale ciociu!

— Tabakierkę. Włec człowiek poświęca życie dla ciebie, plami swe dumne nazwisko dla ciebie, a ty skazujesz mu wdzięczność pejczem! Metoda oryginalna, dobrze, gdyby znikła!

— Ale ja... uderzyłam go słusznie.

— I to pejczem duszko!

— On, zarzucił mi, że posłużyłam się jego pierścieniem, aby na niego padło podejrzenie — tak odważył się posadzić mnie z narazieniem jego życia. Takie podłe oszczerstwo. Ach, to być okrutne, zle, wstrętne, bezwstydne! ...I jestem rada, bardzo rada, że uderzyłam niedznika!

— Tak ale tym niedznikiem jest Gyfford, duszko, a o ile znam cośkolwiek dumnych Gyffordów — pamiętaj, co ci mówię — ten Gyfford z pewnością będzie się łomagał satysfakcji!

— Ach? — zapytała Helena, — w jaki sposób proszę?

Ale księżna zażyła szczyptę tabaki, poczem zmieniła temat.

— Twoja nokojowa Betty jest chytrą dziewczyną, podgląda i śledzi.

— Dlaczego ciociu? Betty jest sprytną istotą, wierna jednak i oddana

(C. d. n.)

Kronika stanisławowska

Z Teatru. Czwartek 15 bm. wiecz. Lilla Weneda, Piątek 16 bm. Lilla Weneda, Sobota 17. bm. pop. Lilla Weneda, (przedstawienie dla młodzieży) wiecz. Lilla Weneda, Niedziela 18. bm. pop. Za Oceanem, wiecz. Pocafunek przed lustrem.

Kina: Warszawa: „Katarzyna Wielka” Uranja: „Zdobycie Ciemnoszy” Ton: „Syn dzungli” Rój: „Gorzka herbata gen. Yen” Bellona: „Ulani, ulani”

Wykrycie fabryki fałszywych monet w Stanisławowie. Już od dłuższego czasu pojawiały się na rynku stanisławowskim fałszywe 1 zł, 20 i 10 gr. Po zmuszonych dociekaniach władze śledcze wpadły na trop fałszerzy. Fabryka mieściła się u Natalii Szorferowej w składzie starego żelaza, przy ul. Kosiłłataja. Przeprowadzono rewizja ujawniła cały szereg materiałów w postaci gotowych monet 1 zł 20 i 10 groszowych, oraz narzędzia i przyrządy służące do wyrabiania monet. W tym dochochodzeń aresztowano Z. Szarfer, M. Silbera, i Izraela Lempla, podejrzanych o współudział w wyrabianiu fałszywych monet. Wszystkich aresztowanych oddawiono do dyspozycji władz sądowych.

Tragiczny wypadek na dworcu kolejowym. Robotnik sekcji Teodor Łapiuk, — wskutek własnej nieostrożności wpadł pod lokomotywę, gdzie prócz ogólnych kontuzji, doznał obciążenia palców u

nogi i poranienia twarzy. Po udzieleniu pierwszej pomocy lekarskiej w poczekalni kol., udwieszono robotnika do szpitala pow. Życiu Łapiuka nie grozi niebezpieczeństwo.

Powiatowy Komitet LOPP, w Stanisławowie urzęduje w dniach od 16 lutego do końca marca cykl odczytów obrony przeciwgazowej i przeciwołtarzowej. Wykłady odbywać się będą w lokalach na ten cel przeznaczonych, we wszystkich dzielnicach miasta. Terminy i miejsca wygł. prelekcji podane zostaną do wiadomości wszystkim właścicielom nieruchomości, zarządcy i administratorom, którzy będą obowiązani powiadomić o tem mieszkańców danych domów.

Burza nad miastem. Ubiegłej niedzieli przeszła nad miastem burza śniegowa z grzmotami i piorunami, która trwała około 3—4 godzin. Burza wyrządziła masę szkód, między in. pozrywała przewody telegraficzne.

Kurs bibliotekarski w TSL. W dniach 12, 13, i 14 bm. odbył się w TSL, wojew. kurs bibliotekarski dla bibliotekarzy mający na celu przeszkolenie nowych sił, oraz wprowadzenie nowych metod pracy w bibliotekarstwie.

Uwaga: W następnej kronice stanisławowskiej podamy wywiad nasz. korespondenta z dyr. Faliszewskim.

Wybory burmistrza i Zarządu miasta w Kamionce Strumiłowej

Kamionka Strumiłowa 16 lutego Dnia 14 bm. o godz. 18 odbyło się posiedzenie nowo-wybranej rady miejskiej w celu wyboru burmistrza i zarządu miasta. Rada ta, dzięki rozmaitym „kombinacjom” otrzymała w „wyborach” bezgłosowania skład pożądaną dla miejscowych czynników decydujących. Okazało się to najlepiej przy wyborach burmistrza, jego zastępcy i ławników.

Burmistrzem został wybrany p. Jan Bryk ze Lwowa, wielki „działacz” strzelecki, zastępcy p. Mikołaj Fryszkiewicz, przez „Strzelec” w Kamionce Strumiłowej a ławnikami pp. Nowicki, Mulkiewicz i Rosenthal, każdy innej narodowości.

Wybór takiego zarządu, a szczególnie p. Bryka, którego nie z Kamionką nie łączy, który nie zna tutejszych stosunków i nie był tu, zdaje się, jeszcze nigdy, spotkał się z wielkim niezadowolaniem tutejszego społeczeństwa. Znamiennym jest fakt, że gdy na 16 radnych aż 14 podpisało fakt zgłoszenie kandydatury p. Bryka, to jednak otrzymał on przy tajnym głosowaniu 13 głosów!

Na posiedzeniu wyborczym przewodniczył p. Rakowski, właściciel ziemski, wielki sympatyk sanacji.

Wybory zarządu miasta przeprowadził p. Rakowski, trzeba przyznać, bardzo sprawnie i szybko, bo w przeciągu niespełna godziny.

Księgarnia — Pedagogiczna
Lwów Batoiego 26 tel.: 52-77

połącza: Dzieła naukowe w językach obcych. Powieści. Książki dla dzieci i młodzieży. Dzieła pedagogiczno-dydaktyczne. Czasopisma zagraniczne. Zurnale mód. Prenumerata i sprzedaż oddzielnych zeszytów.
16501

Bracia ALBERTYNI
Kraków, Krakowska 43. tel. 132-13
Lwów, ul. Kłaparowska 15, tel. 10 27
wykonują i posiadają na składzie

MEBLE GIETE

krzesła, fotele dla biur, kanapki, wiszadła stojące, fotele bujające itp. we wszystkich kolorach i fasonach dla P. T. Urzędów, Zakładów, szpitali i do urządzenia prywatnych mieszkań. Przyjmują stare do odnowienia i wypłcenia trzcina — oraz naprawa i politurowanie stołów, blurek, szaf, jadalni itp., ceny umiarkowane. Dla ułatwienia Bracia stosują własną dostawę. Krzesła i stoły do wypożyczenia na składzie.

Cały dochód obracany jest na cele utrzymania **Przytułiska bezdomnych i na Zakład Wychowawczy Chłopców.**

W NOWOOTWARTYM LOKALU

urządzą 14-dniową sprzedaż reklamową lamp wiszących i stojących, garnuszków, żelazek i poduszek elektrycznych po cenach niebywale niskich. „LUX” Lwów, ul. Akademicka 15. Najtańszy fabryczny skład żarówek oszczędnościowych.

NERWOL

chemika dr. Franzone jedyny radykalny wypróbowany środek (naciąganie) przeciw **REUMATYZMOWI**

kluciu z powodu przeziębienia, postrzałowi ischiasowi i t. p. Wszędzie do nabycia.

Wyrób i główna sprzedaż
Apteka Mikolascha
Lwów, Kopernika 1. 2538

Towary 157 Bławatne! Welny, jedwabie, płótna, pościel **Największy wybór Najniższe ceny** **Fr. ORZECZOWSKI** Lwów, Rynek 29 Telefon 25-55

»Ogłoszenia drobne«

Każdy wyraz 10 groszy. — Ogłoszenia stałymi do 10 wyrazów 50 gr., dla poszuk. pracy do 15 wyrazów 50 gr.

Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów. Ogłoszenia reklamowe wśród drobnych kosztują za 1 mm. 1 łm. 30 gr.

Interesy handl.

Ramy stylowe
do obrazów, najnowsze wzory zagraniczne, kornisze do okien wykonuje specjalista H. Koterba Lwów Kłm. Tańskiej 1. 2521

Dobry pomysł
wymaga pieniędzy celem zrealizowania go: przedsięwzięcie starożytności należącego właściciela potrzebuje młodego sprężystego krownika — spółnika — dzierżawcy. I pieniądze i młodych a przedsiębiorczych spółników znajdziesz najłatwiej zapomocą drobnego ogłoszenia do 10 słów 50 groszy w niniejszej rubryce 23750

Poorowadze
na rachunek względnie wydzierżawienie w/m bufet kasyno czy inny interes fachowa siła Kurjer Lwów Zimorowicza 10 „Uprzeźmość” 12219

Rolnik
oferuje współpracę gotówkę 5.000 właścicielowi dzierżawcy. Kukucz, Siedliska Rawa ruska 12244

Kupna

Kuioię
gabinet męski w dobrym stanie. Listy Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10 „Gabinet” 12237

JAK OGŁASZAĆ — TO W „KURJERZE”

Kupię
1/2 domu, względnie 3 pokoje przynależności, łazienka, przy tramwaju. Oferty Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10, pod „Niezadłużona hipoteka”. 12250

Dla kupca
katolika welny sklep i magazyn, któryby złożył hurtownię artykułów pierwszej potrzeby, lub sklep galanteryjny, wielkie poparcie przez kupców i tutejszą publiczność katolicką. Biznes szczegółowy poda Akcja Katolicka Nowym Sączu, ul. Szkolna 6, l. p. Na odpowiedź załączyc znaczek. 12 09

Nie kupisz
nigdzie używanych mebli, ubrań obuwia i sprzętu sportowego, fortepianu, aparatu radiowego, domu, parceli itp. tak krzyżystnie jak zapomocą drobnych ogłoszeń, w niniejszej rubryce — 10 słów 50 groszy.

Kupię
kamień marmurowy na pomadę, dość grubą, lwanejkę, cukiernia, Lwów, Kilińskiego 2. 12213

Spredaże

Okazja
dla emerytów! Dom w Wybranówce 7 ubikacji, ogród warzwny, owocowy, budynek gospodarczy, minuta stacja kolejowa. godzina Lwów, okolice lesista za 9.000 zł. sprzedam. Restante Borysowa 1. K. 11029

Parcelę
1080 mtr. — Uzdrowisko Olesiów po Stanisławowie — tanio sprzedam Poznań, Aleje Marcinkowskiego 5 m. 13. 406

Połowę kamienicy
sprzedam, wolne 4-pokojowe ładne mieszkanie. Jaszkanie, Lwów pl. Bernardyński 11/10-12. 12192

Mężusiu
kupimy sobie nowe meble a te co mamy, oraz niepotrzebne sprząty ze strychu sprzątamy po dobrej cenie zapomocą ogłoszenia w Kurjerze 10 słów 50 gr.) w tej rubryce

Salonik
tanio do sprzedania Lwów Czerworska 9 I p. 12201

Okazyjnie
sprzedam elektryczny odkurzacz „Protos” i maszynę do pisania „Underwood”, Lwów, Listopada 69 (od 2—4). 12258

Pasiekę
sprzedam powody: Starec, admiernie podatki, wieciekn zawiesz handelesów. KUPIE domek, Zaleszczyki Stare, Jaromezo, Worohta, Kosów, Kuty. Listy: Korzeniewicz Zbaraż. 12217

Cukiernia
dohrze prosperująca w śródmieściu do sprzedania. Zgłoszenia Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10 pod „Tanie”. 12233

Mieszkania

5 pokojowe
do wynajęcia Lwów, Badienich 5 Informacje: telef. 62-35. 12251

5 pokojowe
komfortowe do wynajęcia, Lwów Kraszewskiego 9, u właściciela 1225

2 pokoje
z kuchnią zaraz solidnym do najęcia. Lwów, Mochnackiego 34. parter — wiadomość u gospodyni. 12186

Piękne
3-pokojowe mieszkanie komfortowe słoneczne od zaraz. Lwów Grochowska 33. 12229

Pokój
suterenny od 1 marca Lwów, Grochowska 33 do wynajęcia. 12229

2 pokoi
z kuchnią z komfortem lub pół od 1/4 lub 1/5 szukan w parafii św. Mikołaja. Parter lub I piętro Ks. Chłonecki Kolomyja lub Fabrowski Lwów Stryjska 33. 403

Poszukuje
wielkiego pokoju z przedpokojem i wejściem z klatki schodowej. Dzielnica piąta o ile możliwości blisko Akademickiej. Zgłoszenia: Admistracja Kurjera Lwów Zimorowicza 10 pod „Pokoje” 12182

3 pokoje
kuchnia od gospodarza do wynajęcia Lwów Gęłaba 4. Wiadomość u dozorczy. 12215

Regularnie płaci
mi narazcie czynsz lokator którego znalazłem przez drobne ogłoszenia w Kurjerze (10 słów bezpłatnie) w tej rubryce

3 pokoje
mieszkanie komfort do oddania okolica ul. Badienich od 1 maja zgłoszenia „Wyjazd” Kurjer — Lwów Zimorowicza 10. 12180

4 pokojowe
pełnokomfortowe mieszkanie I. piętro do wynajęcia od 1-go kwietnia Lwów, Kosynierska 1 Telefon 83.61. 12181

5 pokoi
z kuchnią w centrum miasta (okolica hotelu George) nastychmiast do wynajęcia. — Wiadomość: Magazyn konfekcji damskiej J. Posament, Lwów, Akademicka 2 (hotel George). 12187

Nauczycielka
poszukuje 2 pokoje, kuchnia — komfort. Zgłoszenia: „Nauczycielka”, Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10. 12193

2—3 Pokoje
z komfortem z kuchnią poszukuję w okolicy Długosza—Mochnackiego — Zofji. Czynsz miesięczny. Zgłoszenia do Kurjera, Lwów, Zimorowicza 10, pod „sołdany płatnik—urządka”. 12261

Klatka
2 pokoje nieumeblowane, przedokój, łazienka, balkon, Lwów, tel. 39-65. 12207

Profesor
poszukuje mieszkania 2-pokojowego z komfortem. Mikołaj, Lwów, Rutowskiego 16 m. 6. 12224

2 pokoje
przedpokój kuchnia łazienka słoneczne do wynajęcia. Lwów Litkowska 69. 12257

Do wynajęcia
3 pokoje, kuchnia komfort Lwów ul. Pohulanka 33. 12200

6 pokoi
śródmieście - zremontowane od 1 kwietnia. Lwów, telef.: 63.67. 12234

4—5 pokojowego
komfortowego, słonecznego mieszkania poszukuję Wiadomość Lwów, Murarska 36, m. 3. 12231

Poszukuje
2 słoneczne pokoje kuchnia pełny komfort. Listy Kurjer, Lwów Zimorowicza 10. „Oficer”. 12241

4 pokojowe
mieszkanie system kurytarzowy II. piętro. Zgłoszenia Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10. pod „Bozna Matejki”. 12242

OGŁOSZENIA W „KURJERZE” SA SKUTECZNE I TANIE!

Kraszewskiego 11

Lwów, 3 pokoje z kuchnią i-sze piętro poważnemu reflektantowi zaraz wynajmie gospodarz, oglądać między 4-tą a 5-tą. 12243

3 i 4 pokojowe

mieszkanie do wynajęcia. Lwów, Turecka 1. właściciel. 12235

Pokoje umi.

Poszukuję

pokoju—użytk. kuchni, łazienki, dzielnica VI. Zgłoszenia „Urzędnicza Z.” Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10. 12264

Poszukuję

niekrępującego wspólnego pokoju przy pażu. Oferty, cena — Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10. „Spokojny i wypłacalny”. 12265

Duży

komfortowy pokój frontowy opał usługa, Lwów, Chmielewskiego 3 m. 3. dla osób na stanowisku od marca do wynajęcia. 12268

Mieszkanie

z całym utrzymaniem inteligentnej osobie zaraz. Listy Lwów, Zimorowicza 10. „Miesięcznie 65 zł.” 12256

Pokój

frontowy w parterze dla Pań Lwów, Tarnowskiego 10. od 3—5-tej. 12259

Pokój

komfortowy do wynajęcia. Lwów, Domagaliczów 5. l. p. m. 4. 12236

Od 1 marca

niekrępujący pokój, komfort, telefon, Lwów, Listopada 17/II. na lowo. 12254

Emerytka

lat średnich znajdzie mieszkanie i utrzymanie za pomocą gospodarstwa domem. Zgłoszenia: Lwów, Kochanowskiego 45 m. 7. 12221

Pokój

z utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Lwów, ul. Kurkowa 46, l. p. m. 7. 12223

Pokój

umeblowany z opalem, światłem i usługą do wynajęcia. Lwów, ul. Zyblikiewicza 25, mezzaan m. 8. 12227

Mój pokój

jest stale zajęty od czasu jak nauczyłem się poszukiwać sublokatora zapomocą drobnych ogłoszeń w Kurjerze (10 słów bezpłatnie).

Pokój

umeblowany, słoneczny z utrzymaniem lub bez, dla Pań do wynajęcia, Lwów, Obozowa 5. mieszka. 4. 12128

Pokój

słoneczny dobrze umeblowany solidnemu Lwów Sapińskiego 10. mieszkanie 3. 12134

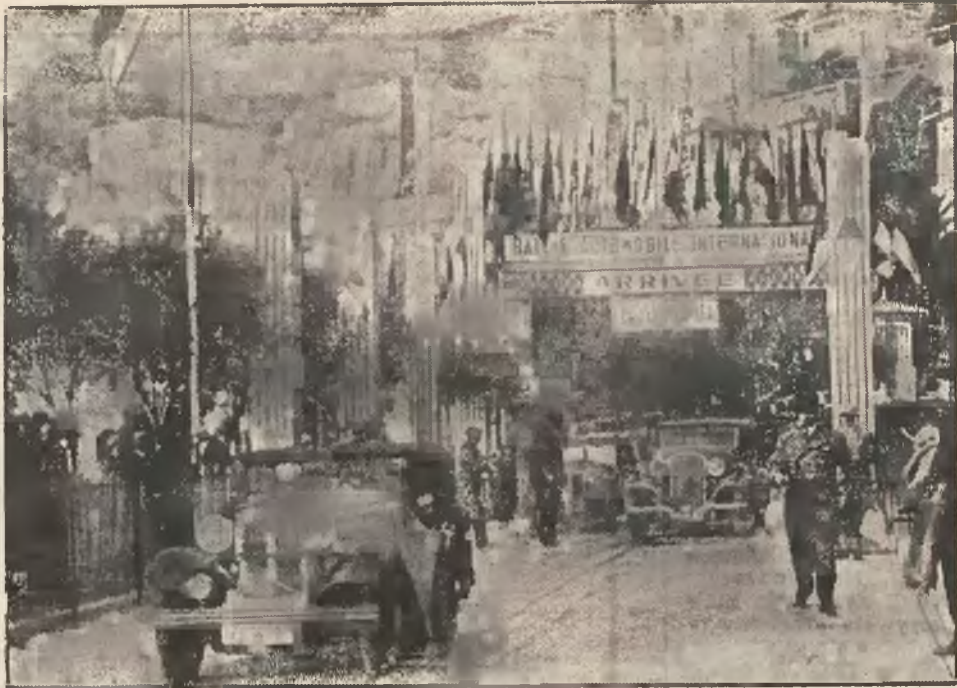
Pokój

duży umeblowany słoneczny balkon solidnym odajną Lwów Piłsudskiego 3 l. p. m. 7. 12138

Klatka

umeblowany, frontowy pokój, łazienka, przedpokój. Lwów, Pelczyńska 7 a, II, p. 4—5. 12191

JAK OGŁASZAĆ — TO W „KURJERZE“!

Na zdjęciu widzimy przybycie do Monte Carlo pierwszych maszyn, biorących udział w wielkim międzynarodowym rajdzie samochodowym.

Mieszkanie

z wiktorem dla kawalera, przy rodzinie. Lwów, Kopernika 60/6. 12206

Pokój

umeblowany, oddzielne wejście dla stałych. Lwów, Sapińskiego 28/II. 12208

Umeblowany

pokój, osobne wejście komfort do odnajęcia Lwów, Zadwórzńska 37 willa. 12147

Lokale

Wielki

lokal — garaż do wynajęcia Wiadomość Lwów, Kadecka 8 drzwi 5. 12220

Lokal

sklepowy, Wałowa 1. Wiadomość firma K. Lewicki. Lwów, ul. Marjacki. 12228

Poszuk. pracy

Służąca

poszukuje posady do wszystkiego od 1 marca. Łask. listy Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10 „Wiejska” 12252

Manikurzystka

sila pierwszorzędna poszukuje zajęcia — przychodź do domu za 1 zł. Zgłoszenia Kurjer, Lwów Zimorowicza 10 „S.M.” 12195

Wysłuchony

pedagog W. P. radjonista, 52 lat, przyjmie pracę w charakterze technika, robotnika, woźnego lub tp. za minimalnym wynagrodzeniem. Łask. zgłosz. upraszam do Kurjera Lwów, Zimorowicza 10 pod „Praca” 12183

Zarządca

energiczny, bezwzględnie sumienny dobre referencje, poszukuje posady na ordynację, najchętniej na procenta, słoży 4000 kaucji. Łaskawe zgłoszenia, Kontny Siedlińska Rawa-ruska. 12245

Ogrodnik

kawaler lat 29, znający gruntownie swój fach i gospodarstwo rolne, energiczny, sumienny, pracowity, posiadający dobre świadectwa poszukuje jakiegokolwiek pracy. Łask. listy Fusiek, Rzeszów, Reymonta 20. 12246

Szyję

białą bielizną i suknie wg. najnowszych wzorów po damach. Ceny bardzo niskie. Łask. listy Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10. pod „ładnie i bardzo tanio”. 12266

Ogrodnik

zdolny, energiczny, obejmuje ogród handlowy lub pelacowy — Ogrodnik Lachant Zydzaczów. 12222

Rządca-gorzelnik

lat 40, uczciwy, pracowity poważne referencje, długoletnie świadectwa, ostatnio 6 lat na posadzie rządu-gorzelnika, sznka posady od kwietnia. Zgłoszenia do administracji Kurjera dla Rządca-gorzelnik S. J. 12240

Wolne posady

Zgłoszenia w tej rubryce umieszczamy do 15 słów bezpłatnie

Przyjmę

zaraz zdolną bufetową. Zgłoszenia do „Kawiarń Szkoekiej” we Lwowie w g. przedpołudniowych. 12239

Służąca

lepsza do wszystkiego potrzebna Lwów, Keperaika 42 B. lewy parter. 12249

Dam

mieszkanie i wikt emerytce samotnej za pomocą w gospodarstwie. Oferty Kurjer, Lwów Zimorowicza 10 pod „Wikt” 12140

Samotny

emeryt (emerytka) otrzyma całe utrzymanie na prowadzenie rachunkowości i korespondencji. Zgłoszenia z pedaniem zyciersu: Zarząd majątku Hołszów p. Beretki n/D. Nie uwzględnione bez odpowiedzi. 12185

Pracownicą

domową najzdolniejszą — mówi Pani — okazała się ta, którą wybrałam z licznych ofert nadesłanych na moje „drobne ogłoszenie” w Kurjerze — do 15 słów bezpłatnie.

Służąca

do wszystkiego z gotowaniem potrzebna od 1 marca. Zgłoszenia Lwów, ul. Sapińskiego 19 l. p. Nr. drzwi 4 między gedr. 2—5 pop. 12193

Dziewczynę

młoda zwinna gotująca, przyjmująca katolicy Lwów Teresy 2e III/5. 12212

B. sędzia

szuka spółnika z kapitałem do stwarzenia kancelarii adwokackiej. Listy Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10. pod „Legitymacja 4115. 12226

Biegła steno

i daktyletystka polsko-niemiecka narodowości polskiej. Zgłoszenia Lwów, skrytka pocztowa Nr. 12. 12271

Potrzebni

bezdzielni inteligentni dozorcowie — małżeństwo, dobre świadectwa, kancja 700 zł. Lwów, Pelczyńska 7 a, II. p. 9—10. 12194

Matrymonjalne

Samodzielność

i samodzielność przykryła mi się. Który inteligentny i o dobrem sercu starszy Pan upiśnie mi życie. Cel matr. Listy Kurjer Lwów Zimorowicza 10 „Dar poranku” 12214

Różne

Specjalista

od odnawiania mebli antycznych Jan Karabin. Lwów, ul. Chorażczyzny 11. 12248

Zagraniczne skóry

na rękawiczki, pierwszorzędne gatunki. Futro - Baczos, Lwów, Legionów 19. 354

Urządzenia

oświetlenia elektrycznego, dzwonek, telefonów, gromechrony, wykonuje tanio i solidnie „Elektra” Lwów Pasz Mikolascha tel. 10.85. 1303

Torebek

damskich pracownia „Barasz” mieści się obecnie przy Zimorowicza 7 (Lwów). 1943

Meble

do wszelkich pokojów najkorzystniej nabyć można w WYTW RNI MEBLI Fr. Zielińskiego, Lwów, Kolańska 5 w podwórzu. Stale na składzie. 2425

JAK OGŁASZAĆ — TO W „KURJERZE“!

SPOLNIK

z gotówką 20 -30 tyś. zł. potrzebny do doskonałego interesu. — Zysk 100% rocznie pewny. Zgłoszenia ludzi przedsiębiorczych do „Kurjera”, Lwów, ul. Zimorowicza 10 pod „100%”. 12247

Wytwornia

najrozmaitszych pantofli i papuczy „Ibis”. Lwów, Sobieskiego 9 (dawniej Wronowska). 198

Katar

usuwa pływ Paramenth wyrob. Apteki Mikolascha Lwów, Kopernika 1. 295

Przetarg

Więzienie w Czortkowie ogłasza nieograniczony przetarg na dostawę mąki, kaszy, grochu, kartofli, kapusty kiszzonej, mięsa wołowego, sianiny, herbaty, pierniku i śledzi. O warunkach przetargu i dostawy osoby interesowane mogą informować się u naczelnika więzienia w Czortkowie. 12210

Drób dworski tuczonego polska. Wirga Michał, Lwów, Sienkiewicza za H. George'a tel. 105-55. 247

Przetarg

Okręgowy Urząd Budownictwa Nr. VI. we Lwowie ogłasza przetarg nieograniczony na remont, roboty kanalizacyjne, urządzenia centralnego ogrzewania, dokończenie budów, remont i budowę nowych studzien i t. d. w różnych obiektach wojskowych. Bliższych informacji udziela kancelaria Okręgowego Urzędu Budownictwa Nr. VI we Lwowie, gdzie też można nabyć przedmiary ofertowe za zwrotem kosztów nakładu. 12211

Przepisywania

na maszynie, powielanie, buchalterja. Lwów, Legionów 1, l. p. Tel. 7-97. 11060

Tapczany

fotele do spania, kluby najtańszej. Jan Ortner, Lwów, Sykatuska 411. 346

Elektryczna

wytwornia Zetonów odznak sportowych, agród i t. p. Wl. Buszek Lwów, Akademicka 6. Telefon 18-48. 2271

Zgubij

Unieważniam

zgubioną książeczkę wydaną przez P. K. U. w Nowym Targu na nazwisko Józef Kubastok. 12232

W razie

zgubienia czegokolwiek lub w razie konieczności unieważnienia wksll, dowodu osobistego itp. najkorzystniej ogłosić w niniejszej rubryce — 10 słów 50 groszy.

Unieważniam

zgubioną książeczkę Kasy Chorych na nazwisko Wołoszańskiego Grzegorza. 12260

Pl. Halicki 7, II. p. LWOW Telefon 87-37
DENTYSTA Dr. LEWANDOWSKI
218 Ordynacja otwarta przez cały dzień.

Humor zagraniczny

— Ja bym się nigdy nie zaręczała na plaży.
— Czemu?
— Bo to niedobrze budować zamki... na piasku.

GENNIAK OGŁOSZEN:

Reklamy w tekście:	
Na 1-szej stronie	zł. 1:50
Cała 1-sza strona	1.200—
Na 2-giej i 3-ej stronie	0:80
Cała 2-ga lub 3-cia strona	800—
Na dalszych stronach tekstu	0:70
Cała strona	600—

Różne reklamy:	
Komunikaty i artykuły reklamowe	Zł. 1.—
Na stronie kronikarskiej	0:80
W dodatku literacko-naukowym	1.—
Nekrologi do 200 mm.	0:50
„ 300	0:80
„ . . . . . powyżej 300 mm.	1.—

Ogłoszenia drobne:	
Ogłoszenia za tekstem za mm.	zł. 0:30
Na ostat. stronie i wśród drob. (6 łam.)	0:30
Ogłoszenia drobne za słowo	0:10
Matrymonjalne	0:20
Dla poszukujących pracy za słowo	0:05
Drobne ogłosz. przyjmuje się tylko za gotówkę.	

UWAGI:
Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki ani też nie obowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia anonsu. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Zniżek nie udziela się. Reklamacje miejscowe uwzględnia się do dni 3-eh, zamiejscow. do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia. Za egzemplarze dowodowe liczy się 25 gr. Ogłoszenia do numeru bież. przyjmuje się do godz. 16-tej.